

Enersense International Oyj

IFRS-konserni- tilinpäätös 1.1.–31.12.2020

Sisällys

Konsernin laaja tuloslaskelma	3
Konsernitase	4
Konsernin rahavirtalaskelma	6
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	7
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	9
1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	9
2. Yrityshankinnat	12
3. Liikevaihto ja liiketoiminta-alueet	13
4. Liiketoiminnan muut tuotot	16
5. Materiaalit ja palvelut	16
6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	17
7. Poistot ja arvonalentumiset	19
8. Liiketoiminnan muut kulut	20
9. Rahoitustuotot ja kulut	21
10. Tuloverot	21
11. Aineettomat hyödykkeet	24
12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	28
13. Vuokrasopimukset	29
14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	31
15. Vaihto-omaisuus	33
16. Myyntisaamiset ja muut saamiset	34
17. Rahavarat	35
18. Oma pääoma	36
19. Osakekohtainen tulos	37
20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta	43
21. Lainat	43
22. Varaukset	44
23. Ostovelat ja muut velat	45
24. Konsernirakenne	46
25. Määräysvallattomien omistajien osuudet ja liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa	47
26. Lähipiiritapahtumat	48
27. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset	49
28. IFRS-standardien ensimmäinen käyttöönotto	50
29. Uudet standardit	63
30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	63
31. Tilinpäätöksen allekirjoitus	66

Konsernin laaja tuloslaskelma

EUR tuhatta	Liitetieto	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	3	147 460	58 057
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	4.	302	-
Valmistus omaan käyttöön		461	-
Liiketoiminnan muut tuotot	4	1 804	261
Materiaalit ja palvelut	5	-59 327	-16 226
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	6	-69 973	-38 599
Poistot ja arvonalentumiset	7	-4 995	-1 017
Liiketoiminnan muut kulut	8	-11 019	-3 473
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksesta	14	67	31
Liikevoitto (-tappio)		4 780	-965
Rahoitustuotot	9	50	17
Rahoituskulut	9	-1 972	-424
Rahoitustuotot- ja kulut		-1 921	-407
Voitto (tappio) ennen veroja		2 859	-1372
Tuloverot	10	-480	1
Tilikauden voitto (tappio)		2 379	-1 371
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		-367	4
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten työsuhteen jälkeisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen	6	-42	-
Tilikauden muut laajat tuloksen erät verovaikutus huomioiden		-409	4
Tilikauden laaja tulos		1 970	-1 367
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		2 039	-1 262
Määräysvallattomille omistajille		340	-109
Tilikauden voitto (tappio)		2 379	-1 371
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		1 630	-1 258
Määräysvallattomille omistajille		340	-109
Tilikauden laaja tulos		1 970	-1 367
Emoyrityksen omistajille kuuluva osakekohtainen tulos			
Laimentamaton ja laimennettu osakekohtainen tulos	19	0,27	-0,21

Konsernin laajaa tuloslaskelmaa on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

Konsernitase

EUR tuhatta		Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Liikearvo	11		26 376	4 244	4 244
Muut aineettomat hyödykkeet	11		13 566	229	179
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12, 13		18 784	2 625	2 387
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	14		1 467	905	770
Lainasaamiset	14		150	443	113
Myynti- ja muut saamiset	16		960	2	2
Laskennalliset verosaamiset	10		570	685	639
Pitkäaikaiset varat yhteensä			61 873	9 133	8 334
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	15		3 566	373	365
Myyntisaamiset	16		24 184	9 855	7 579
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	10		158	100	158
Muut saamiset	16		8 439	2 157	1 425
Rahavarat	17		17 694	1 276	2 608
Lyhytaikaiset varat yhteensä			54 041	13 762	12 135
VARAT YHTEENSÄ			115 914	22 894	20 469
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Oma pääoma					
Osakepääoma	18		80	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18		15 602	8 290	8 290
Vararahasto	18		313	313	313
Muuntoerot	18		-363	4	-
Kertyneet voittovarot	18		-1 794	-61	1 876
Tilikauden voitto (tappio)	18		2 039	-1 262	-1 937
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä			15 877	7 363	8 622
Määräysvallattomien omistajien osuudet			1 768	-314	-205
Oma pääoma yhteensä			17 645	7 050	8 417
Velat					
Pitkäaikaiset velat					
Lainat	21		3 717	83	83
Vuokrasopimusvelat	21		5 517	1 051	1 092
Verohallinnon maksujärjestely	20		518	-	-
Muut velat	23		12	-	-
Laskennalliset verovelat	10		0	-	-
Työsuhde-etuuksista johtuvat veloitteet	6		435	-	-
Varaukset	22		481	-	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä			10 680	1 134	1 176

EUR tuhatta	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Lyhytaikaiset velat				
Lainat	21	14 224	3 695	2 140
Vuokrasopimusvelat	21	3 473	1 014	737
Saadut ennakot	23	3 607	-	-
Ostovelat	23	16 530	4 177	2 882
Verohallinnon maksujärjestely	20	1 926	-	-
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	10	257	23	-
Muut velat	23	45 980	5 800	5 118
Varaukset	22	1 592	-	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä		87 589	14 711	10 877
Velat yhteensä		98 269	15 845	12 052
OMA PÄÄOMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		115 914	22 894	20 469

Konsernitasetta on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

Konsernin rahavirtalaskelma

	Liitetieto	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto (tappio)		2 379	-1 371
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	7	4 995	1 016
Voitot ja tappiot osakkuusyhtiöiden myynnistä		-220	-
Voitot ja tappiot aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä		-75	-
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	14	-67	-31
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot ja -kulut	9	1 921	407
Tuloverot	10	480	-1
Muut oikaisut		-129	6
Oikaisut yhteensä		6 905	1 398
Käyttöpääoman muutokset:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	16	-2 628	-3 004
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	23	-956	1 978
Vaihto-omaisuuden muutos	15	-873	-8
Varausten muutos	22	-950	-
Saadut korot		50	17
Maksetut korot		-871	-81
Muut rahoituserät		-932	-343
Tuloverot	10	-258	35
Liiketoiminnan nettorahavirta		1 866	-1 379
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	11, 12	-1 217	-331
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankituilla rahavaroilla	2	12 966	-
Lisäsijoitukset osakkuusyhtiöihin	14	-	-110
Osakkuusyhtiöiden myynnit	14	633	-
Osakkuusyhtiöille annettujen lainojen nostot		-150	-330
Osakkuusyhtiöille annettujen lainojen takaisinmaksut		443	-
Maksut pankin talletustileille	16	-600	-
Investointien nettorahavirta		12 075	-771
Rahoituksen rahavirta			
Osakkeiden liikkeeseenlasku	18	7 312	-
Lainojen nostot	20	1 539	3 205
Lainojen takaisinmaksut	20	-4 288	-1 650
Vuokrasopimusvelkojen maksut	20	-2 112	-737
Rahoituksen nettorahavirta		2 451	818
Rahavarojen nettomuutos		16 391	-1 332
Rahavarat tilikauden alussa		1 276	2 608
Valuuttakurssien muutosten vaikutukset rahavaroihin		26	-
Rahavarat tilikauden lopussa		17 694	1 276

Konsernin rahavirtalaskelmaa on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

EUR tuhatta	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voitto-varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		
Oma pääoma								
1.1.2019 (FAS)	80	8 290	313	-4	339	9 018	-205	8 813
IFRS:n käyttöönoton vaikutukset ¹⁾	-	-	-	4	-401	-396	-	-396
Oma pääoma								
1.1.2019 (IFRS)	80	8 290	313	0	-61	8 622	-205	8 417
Tilikauden voitto (tappio)	-	-	-	-	-1 262	-1 262	-109	-1 371
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot	-	-	-	4	-	4	-	4
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	-	4	-1 262	-1 258	-109	-1 367
Oma pääoma								
31.12.2019	80	8 290	313	4	-1 324	7 363	-314	7 050

¹⁾ Lisätietoja IFRS:n käyttöönoton vaikutuksista on liitetiedossa 28. IFRS-standardien ensimmäinen käyttöönotto.

EUR tuhatta	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Kertyneet voitto-varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä		
Oma pääoma 1.1.2020	80	8 290	313	4	-1 324	7 363	-314	7 050
Tilikauden voitto/tappio	-	-	-	-	2 039	2 039	340	2 379
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot	-	-	-	-367	-	-367	-	-367
Etuuspohjaisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen	-	-	-	-	-42	-42	-	-42
Tilikauden laaja tulos yhteensä	-	-	-	-367	1 996	1 630	340	1 970

Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma								
EUR tuhatta	Osake- pääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muunto- erot	Kerty- neet voitto- varat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	Määräys- vallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
Tapahtumat osakkeen- omistajien kanssa:								
Osakeanti	-	7 312	-	-	-	7 312	-	7 312
Liiketoimet määräys- vallattomien omista- jien kanssa	-	-	-	-	-428	-428	373	-54
Määräysvallatto- mien osuus yritysten yhteen-liittymistä	-	-	-	-	-	-	1 369	1 369
Tapahtumat osakkeenomistajien kanssa yhteensä	-	7 312	-	-	-428	6 884	1 742	8 626
Oma pääoma 31.12.2020	80	15 602	313	-363	245	15 877	1 768	17 645

Konsernin laskelmaa oman pääoman muutoksista on luettava yhdessä sitä koskevien liitetietojen kanssa.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernin perustiedot

Enersense International Oyj (emoyhtiö tai yhtiö) yhdessä sen tytäryhtiöiden kanssa (Enersense tai konserni) on päästöttömien energiaratkaisujen toteuttaja, joka on vahvasti mukana tukemassa vallitsevaa energiamurrosta ja mahdollistamassa päästötöntä yhteiskuntaa. Enersense tarjoaa kestäviä ratkaisuja ja välittää osaamista pohjoismaisille ja kansainvälisille teollisuus-, energia-, tietoliikenne- ja rakennusalan yhtiöille, ja on mukana mahdollistamassa asiakkaiden menestyksellistä siirtymää kohti päästötöntä tulevaisuutta.

Enersense International Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Pori, Suomi ja sen rekisteröity osoite on Konopajaranta 2, 28100 Pori. Emoyhtiön osakkeet on noteerattu NASDAQ Helsinki Oy:n First North Growth Market Finland -markkinapaikalla. Kaupankäynti markkinapaikalla on aloitettu 24.4.2018.

Enersense International Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.6.2021 tämän konsernitilinpäätöksen julkistettavaksi. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.enersense.com.

Laatimisperusta

Enersensen konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä niistä annettuja SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön vaatimusten mukaiset.

Enersense julkaisee ensimmäisen IFRS-standardien mukaisesti laaditun konsernitilinpäätöksensä 31.12.2020 päättyneeltä tilikaudelta ja vertailutiedot 31.12.2019 päättyneeltä tilikaudelta. Tässä konsernitilinpäätöksessä konserni soveltaa IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardia, ja

IFRS-standardeihin siirtymispäivä on 1.1.2019. Aiemmin yhtiö on soveltanut suomalaista tilinpäätösnormistoa (Finnish Accounting Standards, FAS). IFRS-standardien käyttöönottoa kuvataan liitetiedossa 28. IFRS-standardien ensimmäinen käyttöönotto.

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta myöhemmin kuin 1.1.2020 alkavilla tilikausilla, eikä niitä ole sovellettu tätä konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konserni ei odota näillä olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta mainittu.

Konsernitilinpäätös esitetään tuhansina euroina, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

Tilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty. Tästä johtuen, yksittäisten lukujen yhteenlaskettu määrä ei välttämättä vastaa esitettyä kokonaisu-määrää.

Vertailutieto on esitetty tilikauden luvun jälkeen suluissa.

Ulkomaanrahan määräisten erien muuntaminen

Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Konserniyritysten tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kyseinen yritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään Euroissa, joka on Enersense International Oyj:n toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Valuuttakurssivoitot ja -tappiot, jotka syntyvät ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen saamisten ja velkojen muuttamisesta, kirjataan yleensä tulosvaikutteisesti. Ne kirjataan omaan pääomaan, jos erät ovat osa

ulkomaiseen yksikköön tehtyä nettosijoitusta.

Tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa vastaavissa erissä liikevoiton yläpuolella. Rahoituseriin liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot esitetään tuloslaskelmassa rahoituskuluissa.

Konserniyritykset

Esittämismuunnosta poikkeavaa toimintavaluutusta käyttävien konserniyritysten tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen kauden keskipäivän ja taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Kaikki tuloksen ja taseen muuntamisesta aiheutuvat valuuttakurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisiin yksikköihin tehdyistä nettosijoituksista johtuvat valuuttakurssierot kirjataan konsernitilinpäätöstä laadittaessa muihin laajan tuloksen eriin. Kun ulkomainen toiminto myydään, siihen liittyvät valuuttakurssierot siirretään tulosvaikutteiseksi osaksi myyntivoittoa tai -tappiota.

Toiminnan jatkuvuus

Enersensellä oli 31.12.2020 vain lyhytaikaisia pankkilainoja, jotka erääntyvät tilikauden 2021 aikana. Enersensen johto on laatinut taloudelliset ennusteet liikevaihdon, kulujen ja investointien määrän kehityksestä. Ennusteiden mukaan Enersensen likvidit varat 31.12.2020 eivät olleet riittäviä jatkamaan Enersensen kasvusuunnitelman mukaista toimintaa vuoden 2021 loppuun asti ilman lisärahoitusta. Tästä johtuen yhtiön lakisäätäinen Suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan laatima tilinpäätös sisälsi merkittävän epävarmuustekijän toiminnan jatkuvuudelle. Kyseisen tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen Enersense keräsi 15.3.2021 päteyllä suunnatulla osakeannilla 15,0 miljoonan euron varat, ennen konsernin maksettavaksi tulevia palkkioita ja kuluja. Tämän lisäksi 4.5.2021 päätökseen saadut neuvottelut uudesta rahoituskokonaisuudesta mahdollistavat Enersensen toiminnan jatkuvuuden. Uusi velkarahoitus koostuu kahdesta 6 miljoonan euron lainasta. Uuden velkarahoituksen maturiteetti on vuonna 2026 ja lainat lyhennetään tasaerissä puolivuositain ja vuosineljänneksittäin. Lisätietoja uudesta rahoituskokonaisuudesta sekä suunnatusta osakeannista on liitetiedossa 30 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat. Tämän johdosta vuoden 2020 lakisäätisessä tilinpäätök-

sessä kerrottu merkittävä epävarmuustekijä Yhtiön kyvystä jatkaa toimintaansa on poistunut tästä IFRS-tilinpäätöksestä ja Yhtiön johto arvioi käytöspääoman riittävän Yhtiön kasvusuunnitelman mukaisen toiminnan jatkamiseksi tilinpäätöspäivästä seuraavaksi 12 kuukaudeksi.

Covid-19 vaikutukset

Koronaviruspandemialla voi olla sekä suoria että välillisiä vaikutuksia Enersensen liiketoimintaan koko yhteiskunnan kokeman epävarmuuden kautta. Koronaviruspandemian vaikutukset Enersenselle ovat olleet pääasiassa projektien viivästymisiä, keskeytymisiä tai siirtymisiä, matkustusrajoituksista johtuvia viiveitä ja haasteita erityisesti ulkomailla toteutettavissa projekteissa, ulkomailla tulevien materiaalihankintojen ja alihankinnan estymistä tai viivästymistä, sekä Yhtiön oman tai alihankintaketjun henkilöstön sairastumisista tai karanteeneista johtuvia haasteita.

Alla on kuvattu koronaviruspandemiasta aiheutuvia mahdollisia riskejä, joilla voisi toteutuessaan olla vaikutuksia yhtiön tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin.

Koronaviruspandemia voi jatkuessaan yhä vaikuttaa teollisuuden hankepäätöksiin ja hankkeiden toimintaketjuihin sekä viivästyttää aloituspäätöksiä tai meneillään olevia projekteja. Lisäksi koronaviruspandemia voi vaikuttaa työntekijöiden halukkuuteen ja mahdollisuuteen matkustaa, mikä korostaa myös työntekijöiden saatavuuteen liittyvää riskiä. Koronaviruspandemia on jo vaikuttanut merkittävästi maailmantalouden ja globaalien rahoitusmarkkinoiden epävarmuuteen, ja pandemia voi pitkittyessään johtaa syvempään tai pitkäaikaisempaan maailmanlaajuiseen taantumaa tai lamaan. Tämä puolestaan voisi vaikuttaa negatiivisesti tietynlaisiin investointeihin ja yleisesti vähentää Enersensen liiketoimintamahdollisuuksia. Laskusuhdanne voi vaikuttaa myös vuokratyömarkkinoihin voimakkaammin kuin työmarkkinoihin yleensä, koska tiettyjen työehtosopimusten mukaan eräillä toimialoilla asiakasyritykset joutuvat lopettamaan vuokratyön käyttämisen ennen oman henkilöstönsä lomauttamista tai irtisanomisia taikka asiakasyritykset saattavat muutoin vuokratyövoiman luonteen vuoksi pyrkiä vähentämään ensisijaisesti vuokratyövoimaa henkilöstövähennyksiä tehdessään, millä voisi olla

haitallinen vaikutus erityisesti Enersensen henkilöresurssien vuokrauspalveluiden kysyntään. Yllä mainitut tekijät voivat vaikuttaa negatiivisesti projekteista tuloutettavan liikevaihdon määrään ja ajankohtaan sekä projektikatteisiin ja Enersensen toiminnan kannattavuuteen.

Vastaavasti Enersensen asiakkaiden heikompi luottamus talouteen ja asiakkaiden vähentynyt taloudellinen aktiivisuus voivat vaikuttaa tulevaisuudessa negatiivisesti Enersensen liikevaihtoon, rahavirtoihin ja maksuvalmiuteen. Lisäksi maailmanlaajuisilla epidemioilla tai pandemioiden voi olla olennainen vaikutus rahoituksen saatavuuteen sekä Enersensen että sen alihankkijoiden ja asiakkaiden kannalta. Vaikeudet rahoituksen saatavuudessa voivat johtaa hankkeiden viivästyntymiseen tai keskeytyksiin tai jo sovittujen hankkeiden perumiseen tai lykkäämiseen. Asiakkaiden taloudellisen tilanteen heikentyminen voi johtaa myös Enersensen luottotappioiden kasvuun myyntisaamisten arvon alentuessa. Mikäli koronaviruspandemia pitkittyy tai rajoituksia tiukennetaan entisestään, julkisella ja yksityisellä sektorilla toimivien Enersensen asiakkaiden taloudellisen aseman heikentyminen voi johtaa Enersensen palveluiden kysynnän heikentymiseen, myynnin odotettua hitaampaan kehitykseen sekä sen palveluiden hintojen laskuun.

Koronaviruspandemian täysiä vaikutuksia (mukaan lukien vaikutusten ajoitusta, kestoja ja laajuutta) maailmantalouteen, Enersensen toiminta-alueen talouksien tilanteeseen sekä Enersensen liiketoimintaan ja sen asiakkaisiin on vaikea ennustaa etenkin siksi, että pandemiatilanne ja siihen perustuvat julkishallinnon päätökset ja toimenpiteet muuttuvat nopeasti.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti vaatii johtoa tekemään kirjanpidollisia arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettävien varojen ja velkojen sekä tilikausilta esitettävien tuottojen ja kulujen määriin. Arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut perustuvat johdon parhaaseen tietämykseen, aiempaan kokemukseen ja odotuksiin tulevista tapahtumista. Arvioihin ja harkintaan perustuviin ratkaisuihin perustuvien tapahtumien toteutuneet tulokset voivat erota arvioiduista. Lisäksi johto joutuu käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa.

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut esitetään seuraavissa liitetiedoissa:

Liite

2. Yrityshankinnat
3. Liikevaihto ja liiketoiminta-alueet
6. Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut
10. Tuloverot
11. Aineettomat hyödykkeet
13. Vuokrasopimukset
14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset
21. Lainat
22. Varaukset
24. Konsernirakenne

Keskeiset arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut

- Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen
- Liikevaihdon kirjaaminen
- Etuuspohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset oletukset
- Tuloverojen kirjaaminen ja laskennallisen vero- saamisen kirjaaminen verotuksellisista tappioista
- Arvon alentumistestaus
- Vuokra-ajan määrittäminen ja lisäluoton koron määrittäminen
- Osakkuusyhtiöiden luokittelu
- Osakkeiden ostovelvoitteesta kirjattu rahoitusvelka
- Varauksen määrän ja ajoituksen arviointi
- Konserniyhtiöiden luokittelu

2. Yrityshankinnat

Empowerin hankinta

Enersense saattoi päätökseen Empower Oyj:n ja sen Suomen, Viron, Latvian ja Liettuan tytäryhtiöiden hankinnan 31.7.2020.

Empower rakentaa, asentaa, huoltaa ja korjaa sähkö- ja tietoliikenneverkkoja, pitää kunnossa voimalaitoksia ja tehtaita sekä kehittää ja toimittaa digitaalisia ratkaisuja monialaisten asiakkaiden tarpeisiin. Hankinta vahvistaa Enersensen asemaa energiasektorilla Empowerin päästöttömien energiaratkaisujen osaamisen myötä. Empowerin vahva läsnäolo Baltiassa myös laajentaa Enersensen maantieteellistä jalanjälkeä ja asiakaspohjaa.

Maksettu kauppahinta oli 1 euro, jonka lisäksi Enersense sitoutui hankinnan kohteen oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen 8,0 miljoonalla eurolla, joka hankittiin suunnatulla osakeannilla. Lisäksi hankinnan yhteydessä sovittiin pankin kanssa 11,0 miljoonan luottolimitti ja 2,0 miljoonan euron lisäys pankkitakauslimiittiin. Kyseiselle velkarahoitukselle annettiin 13,0 miljoonan euron emoyhtiötakaus.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Empowerin hankinnasta syntynyt rahavirran määrä:

EUR tuhatta	
Maksettu kauppahinta	0
Hankitut rahavarat	12 966
Rahavirta	12 966

Hankitut nettovarot ja kaupasta syntynyt liikearvo on esitetty taulukossa alhaalla:

EUR tuhatta	
VARAT	
Pitkäaikaiset varat	
Muut aineettomat hyödykkeet	14 142
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17 727
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	699
Muut osakkeet	2
Myynti- ja muut saamiset	149
Laskennalliset verosaamiset	0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	32 719

EUR tuhatta

Lyhytaikaiset varat	
Vaihto-omaisuus	2 320
Myyntisaamiset	7 864
Muut saamiset	10 598
Rahavarat	12 966
Lyhytaikaiset varat yhteensä	33 747
VARAT YHTEENSÄ	66 465

VELAT

Pitkäaikaiset velat

Lainat	10 379
Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvat veloitteet	385
Laskennalliset verovelat	79
Varaukset	2 997
Pitkäaikaiset velat yhteensä	13 839

Lyhytaikaiset velat

Lainat	14 208
Saadut ennakot	2 253
Ostovelat	16 476
Muut velat	40 453
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	0
Varaukset	0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	73 390

VELAT YHTEENSÄ

Nettovarot	-20 764
Määräysvallattomien omistajien osuudet	1 369
Kauppahinta	0
Liikearvo	22 133

Yksilöitävissä olevien aineettomien hyödykkeiden käypä arvo oli hankintahetkellä 14 142 tuhatta euroa, sisältäen 9 660 tuhatta euroa asiakassuh-teita ja 1 108 tuhatta euroa tilauskantaa.

Jäännösarvona määritellyn liikearvon määrä on 22 133 tuhatta euroa. Liikearvo koostuu työvoimasta, asiakassuh-teista, jotka eivät täytä aktivointikriteereitä, vahvistetuista tappioista aiheutuneista kirjaamattomista laskennallisista verosaamisista ja tulevista asiakkuuksista. Liikearvo ei ole verovähennyskelpoinen.

Hankittujen myyntisaamisten bruttomäärä oli 7 877 tuhatta euroa, joihin liittyvä tappioita koskeva vähennyserä oli 14 tuhatta euroa.

Transaktion rahoittamiseen liittyvät kulut, jotka eivät liity suoraan osakeantiin olivat 324 tuhatta euroa. Kulut sisältyvät konsernin tuloslaskelman liiketoiminnan muihin kuluihin ja liiketoiminnan nettokassavirtaan rahoituslaskelmalla.

Hankitut liiketoiminnat tuottivat liikevaihtoa 78 848 tuhatta euroa ja liikevoittoa 258 tuhatta euroa kaudella 31.7.-31.12.2020. Pro forma liikevaihto olisi ollut 240 620 tuhatta euroa ja liikevoitto 4 451 tuhatta euroa, mikäli hankinta olisi tapahtunut jo 1.1.2020.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta suoritettava vastike muodostuu luovutettujen varojen käyvästä arvosta.

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittavat yksilöitävissä olevat varat sekä vastattaviksi otettavat yksilöitävissä olevat velat ja ehdolliset velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypään arvoon muutamia harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankitussa yrityksessä kirjattiin määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuutta hankitun yrityksen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta.

Hankintaan liittyvät menot kirjattiin kuluiksi toteutuessaan ja esitetään tuloslaskelmassa liiketoiminnan muissa kuluissa lukuun ottamatta välittömästi oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskusta johtuvia menoja, jotka vähennetään omasta pääomasta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankitussa yrityksessä ja hankitusta yrityksestä aiemmin omistetun osuuden hankinta-ajankohdan käypä arvo ylittävät hankitun yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvä arvo, kirjataan liikearvoksi.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankittavat nettovarat arvostetaan käypään arvoon. Enersensen johto on käyttänyt harkintaa määritellesään yksilöitävissä olevien aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon hankintahetkellä sekä määritellesään kyseisten omaisuuserien poistoajan. Empowerin hankinnasta kirjattiin asiakassuhteita sekä tilauskanta. Näiden arvo määriteltiin perustuen arvioituihin tuleviin rahavirtoihin. Johto uskoo, että käytetyt arviot ja oletukset ovat riittävän luotettavia käypien arvojen määrittämistä varten.

3. Liikevaihto ja liiketoiminta-alueet

Enersensen toimitusjohtaja (ylin operatiivinen päätöksentekijä, CODM) seuraa konsernin tulosta seuraavien liiketoiminta-alueiden pohjalta, jotka ovat myös konsernin raportoitavat segmentit: Smart Industry, Power, Connectivity ja International Operations. Toimitusjohtaja käyttää liiketoiminnan tuloksen arviointiin pääasiasiasa liikevaihtoa ja käyttökatetta.

Smart Industry -liiketoiminnassa Enersense auttaa asiakkaita tuotantolaitosten käyttövarmuuden parantamisessa ja kunnossapidon tehostamisessa. Enersense kehittää digitaalisia ratkaisuja tuottavuuden parantamiseen ja vastaa pitkäaikaisen asiakkaiden tuotantolaitosten kokonaiskunnossapidosta ja käyttövarmuudesta. Enersense tuottaa jokaiseen projektivaiheeseen tarvittavaa erikoisosaamista, kuten resurssi- ja urakointipalveluita sekä alihankintaketjun hallintapalveluita.

Power -liiketoiminnassa Enersense auttaa asiakkaita toteuttamaan energiamurrosta energiasektorin koko elinkaaren kattavilla palveluilla. Näihin kuuluvat voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito. Lisäksi liiketoiminta toimittaa ratkaisuja sähköisen liikenteen latausjärjestelmiin sekä sähkön varastointiin.

Connectivity -liiketoiminnassa Enersense auttaa asiakkaita toimittamaan mobiiliverkon ja kiinteän verkon palveluita sekä varmistamaan niiden toimivuuden. Enersense on mukana tietoliikenneverkkojen kaikissa elinkaaren vaiheissa ja vastaa kiinteiden ja langattomien tietoliikenneverkkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta.

International Operations -liiketoiminnassa Enersense tarjoaa energiasektorin ja mobiili ja kiinteän verkon palveluita Baltiassa sekä teollisuuden käyttö- ja kunnossapitopalveluita Saksassa, Ranskassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

Liiketoiminta-alueille kohdistamattomissa erissä ja eliminoinneissa esitetään seuraavien toimintojen kuluja: konsernin talous, ICT, hankinta, henkilöstö, laki, laatu ja viestintä.

Liikevaihto liiketoiminta-alueittain

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Smart Industry	78 371	51 629
Power	18 916	-
Connectivity	23 419	-
International Operations	26 754	6 429
Yhteensä	147 460	58 057

Enersensen liikevaihto koostuu pääasiassa palveluista, projekteista ja resurssoinnista pohjoismaissa ja kansainvälisesti toimivista teollisuus-, energia- ja tietoliikennealan yhtiöistä. Enersensen palveluissa asiakas samanaikaisesti saa ja kuluttaa Enersensen palveluista koituvat hyödyt sitä mukaa kuin Enersense palvelua tuottaa, Enersense parantaa omaisuuserää, joka on asiakkaan määräysvallassa tai Enersensen palveluista syntyy omaisuuserä, jolla ei ole Enersenselle vaihtoehtoja käyttöä ja Enersensellä on oikeus saada maksu tarkasteluhetken mennessä tuotetuista palveluista. Pääosa Enersensen myyntituotoista kirjataan ajan kuluessa.

Enersensellä oli vuonna 2020 kolme yksittäistä asiakasta, joiden osuus konsernin liikevaihdosta oli yli 10%. Näiltä asiakkailta saatujen tuottojen kokonaismäärät olivat: 26 702 tuhatta euroa, joka kuuluu Smart Industry liiketoiminta-alueelle, 15 221 tuhatta euroa, joka kuuluu Connectivity liiketoiminta-alueelle ja 15 049 tuhatta euroa, joka kuuluu Power liiketoiminta-alueelle. Vuonna 2019

Enersensellä oli yksi yksittäinen asiakas, jonka osuus konsernin liikevaihdosta oli yli 10%. Asiakkaalta saatujen tuottojen kokonaismäärä oli 11 627 tuhatta euroa, joka kuuluu Smart Industry liiketoiminta-alueelle.

Liikevaihdon maantieteellinen jakautuminen kohdemaan mukaan

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Suomi	111 671	42 516
Muut maat	35 789	15 541
Yhteensä	147 460	58 057

Jäljellä oleville suoritevelvoitteille kohdistettu transaktiohintaa

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Tulouttamaton transaktiohintaa	56 751	-
Seuraavana vuonna tuloutettava	46 218	-
Myöhemmin tuloutettava	10 532	-

Tulouttamaton transaktiohintaa vastaa tilikauden lopussa kokonaan tai osittain täyttämättä oleville suoritevelvoitteille kohdistettua yhteenlaskettua transaktiohintaa. Tulouttamaton transaktiohintaa tuloutetaan seuraavien 1 – 3 vuoden kuluessa.

Käyttökate (EBITDA) liiketoiminta-alueittain

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Smart Industry	6 208	1 298
Power	1 002	-
Connectivity	1 475	-
International Operations	1 730	-586
Eliminoinnit ja liiketoiminta-alueille kohdistamattomat erät	-640	-660
Yhteensä	9 775	52

Käyttökate (EBITDA) täsmäytys liikevoittoon

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Käyttökate	9 775	52
Poistot ja arvonalentumiset	-4 995	-1 017
Liikevoitto	4 780	-965

Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja velat

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät ¹⁾	5 488	1 745	982
Sopimuksiin perustuvat velat (saadut ennakot) ²⁾	3 607	-	-

¹⁾Lisätietoja liitetiedossa 16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

²⁾Lisätietoja liitetiedossa 23. Ostovelat ja muut velat

Sopimuksiin perustuvat omaisuuserät sisältävät projektitoimituksiin liittyvää myyntiä, jota ei ole vielä laskutettu.

Pitkäaikaisten varojen maantieteellinen jakauma

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Suomi	55 488	7 763	7 467
Muut maat	5 003	241	115
Yhteensä¹⁾	60 491	8 004	7 582

¹⁾Taseen pitkäaikaiset varat vähennettynä laskennallisilla verosaamisilla ja pitkäaikaisilla rahoitusvaroilla. Lisätietoja liitetiedoista 10. Tuloverot ja 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Myyntituottojen tulouttaminen

Enersense soveltaa IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista standardin viisiportaista tuloutusmallia liikevaihdon kirjaamiseen. Myyntituotto kirjataan siihen määrään, joka odotetaan saatavan asiakkaalta vastikkeena tuotteen tai palvelun luovuttamisesta. Myyntituotto kirjataan, kun palvelua tai tavaraa koskeva määräysvalta siirretään asiakkaalle, joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohta.

Enersensen liikevaihto koostuu palveluista, projekteista ja resursoinnista. Enersense tekee asiakkaan kanssa sopimuksen, josta molempien osapuolien oikeudet ja velvoitteet käyvät ilmi. Suurempien asiakkaiden kanssa Enersense voi tehdä puitesopimuksen, joka yhdessä tilauksen ja tilausvahvistuksen kanssa muodostaa IFRS 15 mukaisen sopimuksen ja pienempien asiakkaiden kanssa tilaus ja tilausvahvistus muodostavat sopimuksen.

Enersensen palvelusopimuksissa ja resurssin- tipalveluissa asiakas tyypillisesti samanaikaisesti saa ja kuluttaa Enersensen tuottamaa palvelua sitä mukaa kuin sitä tuotetaan. Enersense soveltaa IFRS 15 standardin käytännön apukeinoja, jonka mukaan yhteisö tulouttaa määrän, jonka se on oikeutettu laskuttamaan, mikäli yhteisöllä on oikeus saada asiakkaalta vastike rahamääränä,

joka suoraan vastaa yhteisön tarkasteluhetken mennessä tuottaman suoritteiden arvoa asiakkaalle.

Projekteissa sekä muissa sovituihin kokonaistoi- mituksissa, joissa Enersense luo tai parantaa asi- akkaan määräysvallassa olevaa omaisuuserää tai, joissa Enersensellä ei ole vaihtoehtoista käyttöä tuotetulle omaisuuserälle ja Enersensellä on oikeus saada maksu tuotetusta suoritteesta, mukaan lukien syntyneet menot ja kohtuullinen kate, myyn- tituotto kirjataan ajan kuluessa. Suoritevelvoitteen täyttämistä määritetään tyypillisesti toteutuneiden kulujen perusteella kokonaiskustannuksista. Projektien nusteita, arvioitua kokonaistuottoa ja kuluja arvioidaan jokaisena raportointipäivänä.

Asiakassopimukset saattavat sisältää muuttuvia vastikkeita, kuten sanktioita, bonuksia tai alennuk- sia. Muuttuvien vastikkeiden vaikutus arvioidaan sopimuskohtaisesti ja myyntituotto kirjataan siihen määrään, johon Enersense on oikeutettu ja on erit- täin todennäköistä, että merkittävää peruutusta kertyneiden kirjattujen myyntituottojen määrään ei jouduta tekemään.

Liiketoiminta-alueet

Liiketoiminta-alueet on määritetty sen informaation perusteella, jota Enersensen ylin operatiivinen päätöksentekijä (CDOM) seuraa resurssien kohdis- tamiseksi ja liiketoiminta-alueiden tuloksellisuuden arvioimiseksi. Enersense arvioi liiketoiminta-aluei-

den tuloksellisuutta liikevaihtoon ja käyttökatteseen (EBITDA) perustuen. Tämän lisäksi Enersense seuraa asiakastytyvääisyyttä, tilauskantaa ja työturvallisuutta liiketoiminta-alueittain.

Enersense määrittää käyttökattteen liikevoittona ennen poistoja ja arvonalentumisia. Liikevoitto määritetään tilikauden voittona (tappiona) lisätynä tuloveroilla ja rahoitustuottojen ja -kulujen nettovaikutuksella.

Enersensen toimitusjohtaja arvioi konsernin ja liiketoiminta-alueiden taloudellista tulosta ja taloudellista asemaa ja tekee strategisia päätöksiä. Toimitusjohtaja on Enersensen ylin operatiivinen päätöksentekijä.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Liikevaihdon kirjaaminen

Odotettujen myyntituottojen ja -kulujen sekä valmiusasteen mittaaminen vaatii arvioita. Osana arviointia, johto ottaa huomioon keskeiset sopimusvelvoitteet, projektin aikataulun, tunnistetut riskit ja mahdollisuudet sekä muutokset tuottojen ja kulujen arvioissa. Toteutuneet kulut saattavat erota ennustetuista hinnankorotusten, viivästysten tai tarvittavien lisämateriaalien ja työn johdosta. Tehtyjä arvioita tarkastellaan jokaisena raportointipäivänä ja mahdolliset muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, kun muutos toteutuu. Lähtökohtaisesti, toteutuneet tuotot ja kulut eroavat arvioiduista.

4. Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muun muassa tuotot hallinto- ja ravintolapalveluista ja käyttömaisuuden myyntivoitot.

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Saadut avustukset	538	-
Tuotot hallintopalveluista	442	-
Osakkuusyhtiöiden myyntivoitot	220	-
Tuotot ravintolapalveluista	181	6
Taseesta poiskirjatut ostovelat	115	-

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	75	-
Kilpailukieltokorvaus	70	-
Muut tuotot	163	255
Yhteensä	1 804	261

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset kirjataan tulosvaikutteisesti kausille, joille niitä kattamaan tarkoitetut menot on kirjattu, kun on kohtuullisen varmaa, että avustuksiin liittyvät ehdot täytetään ja avustukset tullaan saamaan. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät julkiset avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista. Tulosvaikutus kirjataan hankitun omaisuuserän pienentyneiden poistojen muodossa.

5. Materiaalit ja palvelut

Materiaaleihin ja palveluihin sisältyvät tilikauden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, varastojen muutos ja ulkopuoliset palvelut. Enersensen ostot muodostuvat kunnossapidon ja tuotantolaitosten huollossa käytettävistä välineistä, esikäsitellyistä teräsvalmisteista, maanrakennusmateriaaleista, mekaanisista laitteista, teräs- ja putkitarvikkeista sekä voimansiirtoverkkojen, sähkö- ja tuulivoimaloiden varaosista. Ulkopuolisiin palveluihin sisältyy pääasiassa digi- ja mobiilipalveluiden, sähkö- ja automaatioasennuksen, maankaivuun, suunnittelun, tarkastuksen ja vuokratyövoiman alihankintakuluja.

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot	-12 536	-1 185
Varastojen muutos	-115	7
Ulkopuoliset palvelut	-46 676	-15 048
Yhteensä	-59 327	-16 226

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

Enersense konsernissa on noin 2 400 työntekijää, yhteensä 40 maassa. Alla on esitetty työntekijöille myönnetty henkilöstöetuudet sekä etuusperusteiset velvoitteet. Johtoryhmän jäsenille ja toimitusjohtajille sekä hallituksen jäsenille myönnetty henkilöstöetuudet esitetään liitetiedossa 26. Lähipiiri.

Työsuhde-etuudet

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Palkat ja palkkiot	-57 760	-31 670
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	-7 361	-5 272
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	-4	-
Muut henkilöstökulut	-4 848	-1 657
Yhteensä	-69 973	-38 599

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin

	31.12.2020	31.12.2019
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin tilikauden lopussa	2 336	884

Etuusperusteiset järjestelyt

Konsernilla on Suomessa etuusperusteisia ryhmäeläkevakuutuksia, jotka on vakuutettu henkivakuutusyhtiöissä (Mandatum Life ja OP). Ryhmäeläkevakuutuksen etuusperusteisia osia ovat loppupalkkaan perustuva vanhuuseläke ja hautausavustus sekä eläkkeelle maksettava vuotuinen indeksikorotus. Vakuutuksen piirissä on 96 henkilöä, joista 11 on edelleen työsuhteessa konserniin. Työnantaja voi joutua maksamaan vakuutusmaksuja ryhmäeläkevakuutuksiin, jos vakuutuksen varat eivät riitä kattamaan edunsaajille luvattuja etuuksia.

Ryhmäeläkevakuutusten varat perustuvat työnantajan maksamiin vakuutusmaksuihin ja niille saatuihin tuottoihin. Vuotuinen vakuutusmaksu määritetään perustuen vuotuisen uuteen eläkekarttumaan ja vuotuisiin eläkkeiden indeksikorotuksiin.

Etuusperusteisiin velvoitteisiin sisältyvät riskit

Muutokset joukkovelkakirjojen tuotoissa

Jos diskonttokoron perustana olevien joukkovelkakirjojen tuotot muuttuvat, niin konserni voi joutua muuttamaan diskonttokorkoa. Tämä vaikuttaa sekä etuusperusteiseen nettovelkaan että muihin laajan tuloksen eriin kirjattavaan uudelleen määrittämisestä johtuvaan erään.

Inflaatio

Ryhmäeläkevakuutusten eläkkeet ovat sidoksissa inflaation kehitykseen ja inflaation kasvu kasvattaa etuusperusteista velvoitetta.

Odotettavissa oleva elinikä

Konsernin etuusperusteiset velvoitteet liittyvät sekä työikäisiin että eläkeläisiin. Odotettavissa oleva elinikänsä nousu voi taten kasvattaa eläkevelvoitetta.

Etuusperusteiset järjestelyt taseessa

EUR tuhatta	2020	2019
Velvoitteet etuusperusteisista eläkejärjestelyistä	1 654	-
Etuusperusteisiin järjestelyihin kuuluvat varat	-1 219	-
Yhteensä	435	-

Etuusperusteisten velvoitteiden nykyarvon muutos

EUR tuhatta	2020	2019
Etuusperusteinen velvoite 1.1.	-	-
Liiketoimintojen yhdistämiset	1 582	-
Korkokulu	5	-
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	4	-
Maksetut eläkkeet	-46	-
Vakuutusmatemaattiset (voitot) tappiot	109	-
Etuusperusteinen velvoite 31.12.	1 654	-

Etuspohjaisiin järjestelyihin kuuluvien varojen käyvän arvon muutos

EUR tuhatta	2020	2019
Etuspohjaiset varat 1.1.	-	-
Liiketoimintojen yhdistämiset	1 197	-
Korkotuotot	4	-
Maksetut eläkkeet	-46	-
Varojen voitto (tappio)	56	-
Työnantajan suorittamat maksut	8	-
Etuspohjaiset varat 31.12.	1 219	-

Tuloslaskelmaan kirjatut erät

EUR tuhatta	2020	2019
Työsuoritukseen perustuva meno	-4	-
Nettokorko	-1	-
Yhteensä	-5	-

Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut uudelleen määrittämisestä johtuvat vaikutukset

EUR tuhatta	2020	2019
Voitto (tappio) eläkejärjestelyn varoista	56	-
Voitto (tappio) eläkejärjestelyn velvoitteista – taloudellisten oletusten muutos	-108	-
Voitto (tappio) eläkejärjestelyn velvoitteista – kokemukseräiset tarkistukset	-1	-
Yhteensä	-53	-

Järjestely on IAS 19.8 mukainen hyväksyttävä vakuutus, eikä järjestelyn varojen tarkempaa erittelyä ole mahdollista laatia.

Enersense arvioi vakuutusmaksujen etuspohjaisiin järjestelyihin olevan 20 tuhatta euroa vuonna 2021.

Etuspohjaisten velvoitteiden duraation painotettu keskiarvo on 18 vuotta.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset

	2020	2019
Diskonttokorko (%)	0,4	-
Eläkkeiden korotus (%)	1,6	-
Inflaatio (%)	1,3	-
65-vuotiaiden eliniän odote (vuosia):		
Mies	21,4	-
Nainen	25,4	-

Herkkyysanalyysi (yksittäisen oletuksen muutoksen vaikutus etuspohjaiseen velvoitteeseen)

EUR tuhatta	2020	2019
Eläkkeiden korotuksen muutos:		
0,5% nousu	129	-
0,5% lasku	-116	-
Diskonttokoron muutos:		
0,5% nousu	-136	-
0,5% lasku	155	-

Kuvattu herkkyysanalyysi perustuu esitetyn oletetaman muutokseen, kun samalla muut oletamat pysyvät ennallaan. Todellisuudessa näin ei todennäköisesti tapahdu, vaan muutos yhdessä oletetamassa saattaa myös vaikuttaa muiden oletettamien muuttumiseen. Laskettaessa etuspohjaisen eläkevelvoitteen herkkyyttä merkittäville aktuaarisille oletetamille, on käytetty samaa laskentatapaa kuin taseeseen kirjattua eläkevelvoitetta laskettaessa.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Maksupohjaiset eläkejärjestelyt

Maksupohjaisissa järjestelyissä maksut suoritetaan vakuutusyhtiölle tai muulle vastaavalle taholle, jonka jälkeen konsernilla ei ole enää muita maksuvelvoitteita. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sille tilikaudelle, jota veloitus koskee.

Etuspohjaiset järjestelyt

Konsernilla on etuspohjaisia eläkejärjestelyitä Mandatum Lifessä ja OP-Henkivakuutuksessa, joihin konserni maksaa vakuutusmaksuja eläketurvan rahoittamiseksi.

Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät, jotka sisältävät vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, kirjataan välittömästi taseeseen muiden laajan tuloksen erien kautta sinä kautena, kun ne syntyvät. Uudelleenmäärittämisestä johtuvia eriä ei siirretä tulosvaikutteisiksi myöhemmillä tilikausilla.

Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan tulosvaikutteisesti käyttäen aiempaa seuraavista päivämääristä:

- suunnitelman muuttamisen tai supistamisen päivä
- päivä, jona konserni kirjaa asiaan liittyvät IAS 37 mukaiset uudelleenjärjestelykustannukset tai työsuhteen päättymiseen liittyvät etuudet. Nettokorko lasketaan soveltamalla diskonttokorkoa etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvaan nettovelkaan tai -varaan. Konserni kirjaa seuraavat etuus pohjaisesta järjestelystä johtuvat nettomääräisen velan muutokset konsernituloslaskelmaan:
- työsuoritukseen perustuvat menot, jotka kattavat kauden työsuoritukseen perustuvat menot, aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot, velvoitteen supistamisesta tai täydentämisestä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan työsuhte-etuuksista johtuviin kuluihin
- nettokorkomenot tai -tulot kirjataan rahoituskuluihin.

Konsernin etuus pohjaiseen järjestelyyn liittyvät veloitteet ja niihin liittyvät työsuoritukseen perustuvat menot on laskettu käyttämällä ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Etuus pohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä velvoite on etuus pohjaisen velvoitteen tilinpäätöspäivän arvo, josta vähennetään järjestelyn varojen käypä arvo. Diskonttokorko on määritetty käyttämällä Bloomberg € EU Corporate-tuottokäyrää. Etuuteen liittyvän velvoitteen arvioitu kesto on otettu huomioon. Markkinapohjaiset inflaatio-odotukset on määritetty käyttämällä inflaatioon sidottuja swappeja euroalueella.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Etuus pohjaisten velvoitteiden vakuutusmatemaattiset oletukset

Eläkevelvoitteiden laskennassa tarvitaan vakuutusmatemaattisia oletuksia (esimerkiksi diskonttokorko ja inflaatio-oletus), joiden määrittäminen

edellyttää johdon harkintaa. Käytetyt oletukset saattavat poiketa toteutuvista tuloksista olen naisesti muun muassa markkinaolosuhteissa tapahtuvista muutoksista johtuen. Näiden oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelan ja tulevien eläkekulujen määrään.

7. Poistot ja arvonalentumiset

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Aineettomat hyödykkeet		
Asiakassuhteet	-405	-
Kehittämismenot	-152	-49
Aineettomat oikeudet	-25	-5
Muut aineettomat hyödykkeet	-913	-29
Yhteensä	-1 496	-82
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet ¹⁾	-5	-
Rakennukset ja rakennelmat	-1 580	-603
Koneet ja kalusto	-1 674	-331
Muut aineelliset hyödykkeet	-78	-
Yhteensä	-3 337	-934
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Muut aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-114	-
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	-49	-
Yhteensä	-162	-
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-4 995	-1 017

¹⁾Poistot maa-alueista koskevat vuokrattuja maa-alueita

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Poistot kirjataan tuloslaskelmaan tasaerinä aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisena vaikutusaikana. Aineelliset käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Jos Enersense on kohtuullisen

varma osto-option käyttämisestä, käyttöoikeus-omaisuuserän poistoaikana käytetään omaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa.

Poistoajat

Aineelliset

käyttöomaisuushyödykkeet

Rakennukset ja rakennelmat	10 - 30 vuotta
Koneet ja Kalusto	3 - 15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3 - 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet

Asiakassuhteet	10 vuotta
Kehittämismenot	3 - 5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 - 10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	1 - 10 vuotta

Odotettavissa olevia taloudellisia vaikutusaikoja tarkistetaan jokaisena raportointi kauden päätympäivänä, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti.

8. Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muina kuluina esitetään muun muassa kulut ostetuista hallintopalveluista, toimitilakulut, ICT-ohjelmisto- ja -laitteet sekä vapaaehtoiset henkilöstökulut. Muut kulut sisältävät muun muassa tilintarkastus- ja asiantuntijapalkkioita, toimistokuluja sekä luottotappiokuluja. Vapaaehtoiset henkilösivukulut -erässä esitetään henkilökunnan työkyky-, virkistys-, koulutus- ja harrastustoimintaan liittyvät kulut.

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
ICT-ohjelmisto- ja -laitteet	-2 237	-186
Ostetut hallintopalvelut	-2 101	-646
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	-983	-305
Ajoneuvokulut	-852	-71
Lainopilliset, muu konsultointi	-846	-302
Markkinointikulut	-548	-497

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Toimitilakulut	-484	-74
Yritysjärjestelyihin liittyvät muut kulut	-324	-
Matkakulut	-202	-328
Muut kulut	-2 441	-1 065
Yhteensä	-11 019	-3 473

Enersense International Oyj:n yhtiökokous valitsee vuosittain konsernin tilintarkastajan. Vuoden 2020 yhtiökokouksessa konsernin tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab.

Tilintarkastajien palkkiot

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Tilintarkastuspalvelut	-225	-24
Muut palvelut	-173	-36
Veroneuvonta	-27	-3
Yhteensä	-425	-62

Tilintarkastajien palkkiot sisältävät konsernin kunkin yhtiön tilintarkastajalle maksetut palkkiot.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut Enersense-konsernin yhtiöille tilikaudella 2020 olivat yhteensä 200 (38) tuhatta euroa. Palvelut koostuivat veroneuvonnasta 27 (3) tuhatta euroa ja muista palveluista 173 (36) tuhatta euroa. Muut palvelut sisälsivät yrityshankintaan liittyviä neuvontapalveluilta 125 tuhatta euroa.

9. Rahoitustuotot ja kulut

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Rahoitustuotot		
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	50	17
Yhteensä	50	17
Rahoituskulut		
Korkokulut osamaksuveloista	-162	-
Korkokulut muista lainoista	-812	-299
Korkokulut vuokrasopimusveloista	-151	-41
Valuuttakurssitappiot	-1	-
Palkkiokulut	-846	-85
Yhteensä	-1 972	-424
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-1 921	-407

Korkokulut muista sisältävät muun muassa viivästyskorkokuluja. Palkkiokulut sisältävät kovenanttirikkomuksista pankille maksettuja palkkiota 400 tuhatta euroa sekä takauskomissioita ja factoringpalkkioita.

10. Tuloverot

Tuloverokulut koostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verokulusta ja laskennallisesta verokulusta.

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	-433	-46
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	1	1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot yhteensä	-433	-46
Laskennallisten verosaamisten muutos	322	58
Laskennallisten verovelkojen muutos	-370	-12
Laskennallinen verokulu/-hyöty	-48	47
Tuloverot	-480	1

Konsernin tuloslaskelmaan merkityn verokulun ja Suomen verokannalla (20 % kaikilla tilikausilla) laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma on esitetty alla:

Tuloverokulun täsmäytys alustavaan laskennalliseen määrään nähden

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Tulos ennen veroja	2 859	-1 372
Verot laskettuna Suomen verokannalla 20 %	-572	274
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	9	-
Vähennyskelvottomien kulujen vaikutus	-75	-6
Verovapaiden tulojen vaikutus	6	1
Laskennallisten verosaamisten arvostus	149	-269
Aiempia tilikausia koskevat oikaisut	1	1
Muut oikaisut	3	-
Tuloverot	-480	1

Laskennalliset verosaamiset ja -velat

EUR tuhatta	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Liike- toimintojen yhdistämiset	31.12.
2020					
Laskennalliset verosaamiset					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1	-35	-	362	328
Eläkevelvoitteet	-	-1	11	77	87
Vahvistetut tappiot	603	328	-	1 400	2 330
Vuokrasopimukset	1	4	-	-	6
Saamisten arvonalentumiset	97	0	-	3	100
Muut erät	-	26	-	-	26
Yhteensä	703	322	11	1 841	2 877
Laskennallisten verojen netottaminen	-17				2 307
Laskennalliset verosaamiset, netto	685				570
Laskennalliset verovelat					
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-17	-364	-	-1 885	-2 266
Vuokrasopimukset	-	0	-	-	0
Muut erät	-	-6	-	-35	-41
Yhteensä	-17	-370	-	-1 920	-2 307
Laskennallisten verojen netottaminen	17				2 307
Laskennalliset verovelat, netto	-				0

Merkittävimmät väliaikaiset erot kirjanpidon ja verotuksen välillä liittyvät Empowerin hankinnassa kirjattuihin asiakassuhteisiin. Empowerin hankintaa kuvataan liitetiedossa 2. Yrityshankinnat. Konsernilla on vahvistettuja tappioita, joista on kirjattu

2 330 tuhatta euroa laskennallista verosaamista. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu ensisijaisesti verotettavien väliaikaisten erojen netottamisella.

EUR tuhatta	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	31.12.
2019			
Laskennalliset verosaamiset			
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	2	-0	1
Vahvistetut tappiot	536	67	603
Vuokrasopimukset	-	1	1
Saamisten arvonalentumiset	107	-10	97
Yhteensä	644	58	703
Laskennallisten verojen netottaminen	-6		-17
Laskennalliset verosaamiset, netto	639		685

EUR tuhatta	1.1.	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	31.12.
Laskennalliset verovelat			
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	-6	-12	-17
Yhteensä	-6	-12	-17
Laskennallisten verojen netottaminen	6		17
Laskennalliset verovelat, netto	-		-

Verotukselliset tappiot

EUR tuhatta	Käyttämättömät tappiot			Kirjatut laskennalliset verosaamiset			Kirjaamattomat lasken- nalliset verosaamiset		
	31.12. 2020	31.12. 2019	1.1. 2019	31.12. 2020	31.12. 2019	1.1. 2019	31.12. 2020	31.12. 2019	1.1. 2019
Vanhentuu 5–10 vuoden kuluttua	99 882	4 055	3 239	2 330	603	536	17 646	208	112
Yhteensä	99 882	4 055	3 239	2 330	603	536	17 646	208	112

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Tuloverot

Kauden verokuluna tai -tuottona esitetään kauden verotettavasta tulosta kunkin maan tulovero-kannan perusteella maksettava vero oikaistuna väliaikaisista eroista johtuvien laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutoksilla. Verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan perustuen vallitseviin verokantoihin maissa, joissa konserni toimii.

Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi jos ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan.

Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, kun siihen on lakiin perustuva oikeus ja kun suoritus on tarkoitus toteuttaa nettomääräisesti tai saaminen ja velka on tarkoitus realisoida samanaikaisesti.

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot kirjataan varojen ja velkojen konsernitilinpäätökseen sisältyvien kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallista veroa ei kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta tai varo-

jen ja velkojen alkuperäisestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon.

Laskennalliset verot määritetään niiden verokantojen (ja -lakien) perusteella, jotka on säädetty tai käytännössä hyväksytty raportointikauden loppuun mennessä ja joita odotetaan sovellettavan, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai laskennallinen verovelka suoritetaan.

Laskennallisia verosaamisia kirjataan vain siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa on käytettävissä verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikaiset erot voidaan hyödyntää.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun kauden verotettavaan tuloon perustuvien verosaamisten ja -velkojen vähentämiseen toisistaan on lakiin perustuva oikeus, ja kun laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Tuloverojen kirjaaminen

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot merkitään tuloslaskelmaan, paitsi milloin ne liittyvät muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattaviin eriin. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjen verokantojen perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin tilikausiin liittyvillä veroilla. Johto arvioi veroilmoituksissa otettuja kantoja tilanteissa, joissa verolainsäädäntö jättää tilaa tulkinnoille. Tällaisissa tilanteissa kirjattavat verovelat perustuvat johdon arvioihin. Tuloverojen kokonaisu-määrän arviointi koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa, joten lopullisen veron määrään liittyy epävarmuutta.

Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen verotuksellisista tappioista

Johdon harkintaa tarvitaan määritettäessä sitä missä määrin laskennallisia verosaamisia voidaan kirjata. Konsernin johto on käyttänyt harkintaa päättäessään kirjataanko laskennallista verosaamista käyttämättömistä verotuksellisista tappioista tai käyttämättömistä verohyvityksistä. Kirjaaminen tehdään siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot sekä käyttämättömät verotukseen liittyvät hyvitykset voidaan hyödyntää.

Tulevaisuuden verotettavien voittojen arviointi perustuu Enersensen strategiaan, ennusteisiin ja epävarmuuksien arviointiin. Enersensen johto seuraa konsernin taloudellista asemaa ja arvioi tulevaa kehitystä kuukausittain. Verotuksellisista tappioista ja käyttämättömistä hyvityksistä kirjattujen laskennallisten verosaamisten määrää arvioidaan jokaisena raportointikauden päättymispäivänä.

11. Aineettomat hyödykkeet

EUR tuhatta	Liike-arvo	Asiakassuhteet	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakko-maksut ja keskeneräiset hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä
2020							
Hankintameno 1.1.	4 244	-	227	43	107	17	395
Liiketoimintojen yhdistämiset	22 133	9 660	1 275	88	2 459	660	14 142
Lisäykset	-	-	320	-	73	224	616
Vähennykset	-	-	-100	-3	-333	253	-181
Arvon alentumiset	-	-	-	-	-114	-	-114
Siirrot erien välillä	-	-	397	-	20	-418	-
Valuuttakurssierot	-	-	-	-2	-	-	-2
Hankintameno 31.12.	26 376	9 660	2 119	127	2 213	737	14 856
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-	-128	-9	-29	-	-166
Poistot	-	-405	-152	-25	-913	-	-1 496
Vähennykset	-	-	25	3	344	-	372
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-405	-255	-32	-597	-	-1 290
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 244	-	99	34	78	17	229
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 376	9 255	1 864	95	1 615	737	13 566

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa Empowerin hankinnassa yksilöidyistä asiakassuh-
teista ja kehittämismenoista. Lisätietoja Empowerin hankinnasta on liitetiedossa 2. Yrityshankinnat.

EUR tuhatta	Liike- arvo	Kehittä- mismenot	Aineet- tomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut ja keskenäiset hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet yhteensä
2019						
Hankintameno 1.1.	4 244	164	21	78	-	263
Lisäykset	-	64	22	29	17	132
Hankintameno 31.12.	4 244	227	43	107	17	395
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.	-	-79	-4	-	-	-84
Poistot	-	-49	-5	-29	-	-82
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.	-	-128	-9	-29	-	-166
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 244	84	17	78	-	179
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 244	99	34	78	17	229

Liikearvon arvonalentumistestaus

Johto seuraa liikearvoa liitetiedossa 3. määriteltujen neljän liiketoimintasegmentin tasolla. Konsernissa testataan vuosittain, ovatko liikearvon perusteet edelleen olemassa ja niiden mukaisesti ennustetut rahavirrat kerrytettävissä. Liikearvon arvonalentumistestaus suoritettiin kaikilta testauskausilta. Laskelmissa käytettävät rahavirtaennusteet perustuvat johdon hyväksymään budjettiin ja sitä seuraavan neljän vuoden ennusteeseen. Ennustejakson jälkeinen ajanjakso on määritelty ekstrapoloimalla rahavirrat käyttämällä testaushetkellä arvioitua todennäköistä vuotuista kasvua.

Arvon alentumistestauksen yhteydessä konserni on analysoinut testauksen tulosten herkkyyttä keskeisten oletusten muutoksille. Testaustulokset ovat herkimpiä muutoksille käyttökate-ennusteissa (EBITDA-ennuste) ja diskonttokoroissa. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos diskonttokorossa tai tuottotasossa ei aiheuttaisi sitä, että testattavien liikearvojen kirjanpitoarvot ylittäisivät kerrytettävissä olevat rahamäärät missään testatuista liiketoimintasegmenteissä.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt oletukset testausajankohdittain:

	Liikevaihdon kasvu, ennustejakso	Terminaali- kasvuoletus	Liikevoitto-%, ennustejakso	Ennustettu liikevoitto-%, terminaaliarvo	Diskonttauskorko ennen veroja
31.12.2020					
Smart Industry	-15,1% - 6,0%	1,0%	6,7% - 7,8%	7,1%	9,7%
Power	4,0% - 25,2%	1,0%	-1,4% - 4,4%	1,1%	9,5%
Connectivity	-13,2% - 13,7%	1,0%	-4,1% - 8,4%	3,4%	9,6%
International Operations	2,0% - 67,6%	1,0%	2,8% - 3,8%	3,3%	10,5%
31.12.2019					
Smart Industry	2,0% - 10,8%	1,0%	2,2% - 2,2%	2,0%	7,9%
1.1.2019					
Smart Industry	2,0% - 22,6%	1,0%	-0,4% - 2,1%	1,5%	8,3%

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Liikearvo

Liikearvo syntyy tytäryritysten hankinnan yhteydessä, kun luovutettu vastike ylittää hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Liikearvo kirjataan taseen aineettomiin hyödykkeisiin hankintamenoon vähennettynä kertyneillä arvonalentumistappioilla. Liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta se testataan arvonalentumisen varalta vuosittain tai tätä useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat mahdolliseen arvon alentumiseen.

Asiakassuhteet

Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut asiakassopimukset kirjataan hankinta-ajankohdan käypään arvoon. Niiden taloudellinen vaikutusaika on rajallinen, joten ne merkitään taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappiolla.

Kehittämismenot

Kehittämismenot, jotka välittömästi johtuvat yksilöitävissä olevien ja ainutlaatuisten, konsernin määräysvallassa olevien omaisuuserien suunnittelusta, testauksesta ja toteutuksesta, merkitään taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi seuraavien kriteerien täytyessä:

- aineettoman hyödykkeen valmiiksi saattaminen on teknisesti toteutettavissa niin, että se voidaan ottaa käyttöön tai myydä
- konsernilla on aikomus saattaa aineeton hyödyke valmiiksi ja käyttää sitä tai myydä se
- konserni pystyy käyttämään tai myymään aineettoman hyödykkeen
- konserni pystyy osoittamaan, miten aineeton hyödyke tulee kerryttämään todennäköistä taloudellista hyötyä
- konsernilla on käytettävissä riittävästi teknisiä, taloudellisia ja muita voimavaroja kehittämistyön loppuunsaattamiseen ja aineettoman hyödykkeen käyttämiseen tai myymiseen, ja
- konserni pystyy määrittämään luotettavasti aineettoman hyödykkeen kehittämisvaiheessa aiheutuvat menot.

Kehittämismenoihin aktivoidaan välittömät menot sisältävät kehittämisestä aiheutuvat suorat henkilöstömenot, asianmukaisen osuuden niihin liittyvistä yleismenoista ja suorat hankinnat.

Aktivoidut kehittämismenot kirjataan taseen aineettomiin hyödykkeisiin hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi.

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet ja muut aineettomat hyödykkeet kirjataan taseeseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla.

Aineettomien hyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

• Asiakassuhteet	10 vuotta
• Kehittämismenot	3 – 5 vuotta
• Aineettomat oikeudet	5 – 10 vuotta
• Muut aineettomat hyödykkeet	1 – 10 vuotta

Arvonalentuminen

Liikearvosta, sekä aineettomista hyödykkeistä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, ei kirjata poistoja. Niille tehdään arvonalentumistesti vuosittain tai sitä useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä mahdollisesta arvon alentumisesta. Muut aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet testataan arvonalentumisen varalta aina, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat siihen, ettei kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärä mahdollisesti saada kerrytetyksi.

Määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Omaisuuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille, joilla kertyy pitkälti muiden omaisuuserien tai omaisuuseryhmien rahavirroista riippumattomia yksilöitävissä olevia rahavirtoja (rahavirtaa tuottavat yksiköt).

Jokaisen raportointikauden lopussa tulee tarkastella, onko omaisuuserän, lukuun ottamatta liikearvoa, arvonalentuminen syytä peruuttaa. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei perueteta myöhemmillä kausilla.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Arvonalentumistestaus

Konsernin johto on arvioinut yrityshankinnoista kirjattujen asiakassuhteiden taloudellista vaikutusaikaa. Vaikutusajat arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja oikaistaan tarvittaessa.

Aineellisten hyödykkeiden mahdollinen arvonalentuminen testataan, kun on viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut (arvioidaan vähintään jokaisen raportointikauden lopussa). Arvonalentumistesti perustuu laskelmiin, joissa määritellään rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on sen käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolaskelmat perustuvat diskontattuihin rahavirtoihin, joita omaisuuserän arvioidaan kerryttävän.

Alla on kuvattu keskeiset käyttöarvolaskelmiin liittyvät arviot ja hankinta:

- Vastaisten rahavirtojen ennustaminen – nämä perustuvat viimeisimpiin johdon hyväksymiin, viiden vuoden ajanjakson kattaviin ennusteisiin ja kuvastavat odotuksia, jotka koskevat myyntituotteiden kasvua, liiketoiminnan kuluja, käyttökateprosenttia (EBITDA-%), investointeja ja rahavirtoja ja perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja johdon odotuksiin markkinoilla tulevaisuudessa tapahtuvista muutoksista
- Kyseisiin rahavirtoihin sovellettavat diskonttauskorot – käytetyt ennen veroja määritetyt diskonttauskorot ovat pääomakustannusten painotettu keskiarvo, joka on määritetty tarkasteluhetkellä markkinoilta saatujen syöttötietojen perusteella ja oikaistu rahavirtaa tuottavan yksikön erityisten riskien huomioon ottamiseksi. Oikaistu verojen jälkeen määritetty diskonttauskorko muutetaan ennen veroja määritetyksi koroksi kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle perustuen verokantaan, jota sovelletaan siellä, missä rahavirtaa tuottava yksikkö toimii.

- Odotettavissa olevat pitkän aikavälin kasvuvauhdit – viiden vuoden ajanjakson jälkeiset rahavirrat extrapoloidaan arvioituja kasvuvauhteja käyttäen. Kasvuvauhdit perustuvat kunkin rahavirtaa tuottavan yksikön odotettavissa olevalle pitkän aikavälin tuloksellisuudelle markkinoilla, joilla ne toimivat ja ne vastaavat energiaratkaisujen markkinoiden keskimääräisiä pitkän aikavälin kasvuvauhteja.

Arviot ja harkintaan perustuvat ratkaisut saattavat muuttua taloudellisten ja toiminnallisten olosuhteiden muuttuessa. Toteutuvat rahavirrat voivat näin ollen poiketa ennusteista ja tästä voi aiheutua muutoksia arvonalentumistappioiden kirjaamiseen tulevilla kausilla.

Liikearvon kirjanpitoarvoa pienennetään, jos sen kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitu kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentuminen kirjataan tuloslaskelmaan, jos rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei perueuteta myöhemmällä kaudella.

Muut aineettomat hyödykkeet testataan arviomalla kunkin yksittäisen omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä tai jos tämä ei ole mahdollista, sen rahavirtaa tuottavan yksikön, johon omaisuuserä kuuluu, kerrytettävissä oleva rahamäärä. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat alin taso, jolle omaisuuserät on ryhmitelty ja joka kerryttää erikseen yksilöitävissä olevia rahavirtoja.

COVID-19 pandemian vaikutukset on otettu huomioon ennakoitujen rahavirtojen määrittämisessä

Enersensen johto on arvioinut olevan epätodennäköistä, että mikään muutos keskeisissä oletuksissa saisi aikaan sen, että rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo ylittäisi sen kerrytettävissä olevan rahamäärän.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

EUR tuhatta	Maa- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	Yhteensä
2020						
Hankintameno 1.1.	5	2 349	1 417	2	-	3 773
Liiketoimintojen yhdistämiset	138	5 545	11 511	354	178	17 727
Lisäykset	-	906	1 045	9	3	1 963
Vähennykset	-	-	-333	-71	-106	-510
Siirrot erien välillä	-	60	169	-	-5	224
Valuuttakurssierot	-	-	-0	-	-	-0
Hankintameno 31.12.	143	8 861	13 810	294	69	23 177
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-603	-545	-	-	-1 148
Poistot	-5	-1 580	-1 674	-78	-	-3 337
Vähennykset	-	-	260	64	-	324
Arvonalentumiset	-	-	-49	-	-	-49
Siirrot erien välillä	-	-	-183	-	-	-183
Valuuttakurssierot	-	-	0	-	-	0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5	-2 183	-2 191	-14	-	-4 393
Kirjanpitoarvo 1.1.	5	1 746	872	2	-	2 625
Kirjanpitoarvo 31.12.	138	6 677	11 619	280	69	18 784

EUR tuhatta	Maa- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset työt	Yhteensä
2019						
Hankintameno 1.1.	5	1 582	1 012	2	-	2 601
Lisäykset	-	767	405	-	-	1 172
Valuuttakurssierot	-	-	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	5	2 349	1 417	2	-	3 773
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-	-214	-	-	-214
Poistot	-	-603	-331	-	-	-934
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-603	-545	-	-	-1 148
Kirjanpitoarvo 1.1.	5	1 582	798	2	-	2 387
Kirjanpitoarvo 31.12.	5	1 746	872	2	-	2 625

Käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Lisätietoja käyttöoikeusomaisuuseristä on liitetiedossa 13. Vuokrasopimukset. Tilikauden 2020 lisäykset liittyvät pääasiassa rakennusten ja rakennelmien ja koneiden ja kaluston uusiin vuokrasopimuksiin.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Maa-alueet kirjataan taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin alkuperäiseen hankintameno. Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan taseen aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin poistoilla vähennettyyn hankintameno. Hankintameno luetaan hyödykkeiden hankinnasta välittömästi aiheutuvat menot. Poistot lasketaan tasapoistoina hyödykkeen arvioidulle taloudelliselle vaikutusajalle.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Rakennukset 10 – 30 vuotta
  - Koneet ja laitteet 3 – 15 vuotta
  - Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 3 – 5 vuotta
- Omaisuserien jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena raportointikauden

päätymispäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva arvioitu rahamäärä, kirjanpitoarvo alennetaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää vastaavaksi välittömästi. Myyntivoitot ja -tappiot määritetään vertaamalla myyntituloa kirjanpitoarvoon, ja ne merkitään tuloslaskelmaan.

Arvon alentuminen on esitetty liitetiedossa 11. Aineettomat hyödykkeet.

13. Vuokrasopimukset

Enersense vuokraa pääasiassa toimitiloja, asuntoja, henkilö-, paketti- ja kuorma-autoja sekä työkaluja. Toimitilojen ja asuntojen sopimukset ovat tyypillisesti toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia. Ajoneuvojen ja työkalujen sopimukset ovat tyypillisesti määräaikaisia. Sopimukset voivat sisältää jatkamis- ja päättämisoptioita. Pääosaan toimitilojen vuokrasopimuksesta liittyy indeksikorotusehtoja, jotka on tyypillisesti sidottu kuluttajahintaindeksiin tai kiinteistön ylläpidon kustannusindeksiin. Näitä ei oteta huomioon vuokrasopimusvelassa ennen kuin ne toteutuvat.

Taseessa esitetään seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Maa-alueet	133	-	-
Rakennukset ja rakennelmat	6 515	1 746	1 582
Ajoneuvot	2 222	315	247
Muut	74	-	-
Yhteensä	8 944	2 061	1 829
Vuokrasopimusvelat			
Lyhytaikaiset	3 473	1 014	737
Pitkäaikaiset	5 517	1 051	1 092
Yhteensä	8 990	2 065	1 829

Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset tilikaudella 2020 olivat 1,4 miljoonaa euroa (2019: 0,9 miljoonaa euroa). Empowerin hankinnassa käyttöoikeusomaisuuseriä kirjattiin 7,6 miljoonaa euroa aineellisiin

käyttöomaisuushyödykkeisiin. Lisätietoja Empowerin hankinnasta on liitetiedossa 2. Yrityshankinnat.

Vuokrasopimusvelkojen maturiteetti on esitetty liitetiedossa 19. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Tuloslaskelma sisältää seuraavat vuokrasopimuksiin liittyvät määrät:

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot¹⁾		
Maa-alueet	-5	-
Rakennukset ja rakennelmat	-1 549	-603
Ajoneuvot	-519	-138
Muut	-8	-
Käyttöoikeusomaisuuserien poistot yhteensä	-2 082	-741
Korkokulut²⁾	-151	-41
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut ³⁾	-795	-709
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut ³⁾	-676	-10
Vuokrasopimuksista aiheutuva lähtevä rahavirta yhteensä	-3 704	-1 501

¹⁾Sisältyvät tuloslaskelmassa erään Poistot.

²⁾Sisältyvät tuloslaskelmassa erään Rahoituskulut.

³⁾Sisältyvät tuloslaskelmassa erään Muut kulut.

Enersense on sitoutunut toimitila- ja autovuokrasopimuksiin, jotka alkavat seuraavalla tilikaudella 2021.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Enersense arvioi sopimuksen syntymisajankohtana sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus tai siihen sisältyy vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi vastiketta vastaan. Enersense kirjaa vuokrasopimuksesta, jossa se toimii vuokralle ottajana, käyttöoikeusomaisuuserän ja vastaavan vuokrasopimusvelan vuokrasopimuksen alkamisajankohtana. Alkamisajankohdaksi katsotaan se hetki, jolloin vuokrasopimuksen kohdeomaisuuserä on vuokralle ottajan käytettävissä.

Enersense arvostaa vuokrasopimusvelan sopimuksen alkamisajankohtana diskonttaamalla odotettavissa olevat tulevat vuokramaksut nykyarvoon. Vuokrasopimusvelan arvostukseen

sisällytettäviin maksuihin huomioidaan kiinteät maksut, indeksiin tai muuhun hintatasoon perustuvat maksut, jäännösarvotakuiden määrät, joiden odotetaan tulevan Enersensen maksettavaksi sekä osto-option toteutusmäärä, jos sen käyttö on kohtuullisen varmaa. Rangaistusmaksut vuokrasopimuksen päättämisestä sisällytetään vuokrasopimusvelan arvostukseen, jos vuokra-ajassa on otettu huomioon, että Enersense käyttää päättämisoption.

Enersense diskonttaa vuokramaksut käyttäen vuokrasopimuksen sisäistä korkoa. Jos tämä korko ei ole helposti määritettävissä, käytetään vuokralle ottajan lisäluoton korkoa, eli korkoa, jonka Enersense joutuisi maksamaan lainatessaan vastavaksi ajaksi ja vastaavanlaisin vakuuksin rahat, jotka tarvitaan käyttöoikeusomaisuuserän arvoa vastaavan omaisuuserän hankkimiseksi vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä. Vuokrasopimusvelan korkokulu esitetään liiketoiminnan rahavirrassa.

Vuokrasopimuksen alkamisajankohdan jälkeen, vuokrasopimusvelka arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Vuokrasopimusvelan määrä määritetään uudelleen, kun vuokramaksuissa tapahtuu muutos esimerkiksi indeksimuutosten seurauksena, sopimuksessa olevien optioiden käyttöä arvioidaan uudelleen tai muiden vuokrasopimusmuutosten huomioon ottamiseksi.

Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan hankintamenuon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen määrän, ennen sopimuksen alkamisajankohtaa maksetut vuokrat, alkuvaiheen välittömät menot ja ennallistamismenot. Käyttöoikeusomaisuuseristä tehdään poistot yleensä tasaerinä omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana tai sitä lyhyempänä vuokra-aikana. Jos Enersense on kohtuullisen varma, osto-option käyttämisestä, käyttöoikeusomaisuuserän poistoajankautana käytetään omaisuuserän taloudellista vaikutusaikaa.

Enersense soveltaa standardin lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisten omaisuuserien vuokrasopimuksia koskevia helpotuksia. Lyhytaikainen vuokrasopimus on sopimus, jonka vuokra-aika on 12 kuukautta tai alle. Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä ovat muun muassa työkalut ja ICT-laitteet. Maksut näistä sopimuksista kirjataan kuluksi tasaerinä. Enersense ei erota muita kuin vuokrasopimuskom-

ponentteja vuokrasopimuskomponenteista toimitilojen, asuntojen ja autojen vuokrasopimuksissa.

Enersensellä ei ole merkittävää toimintaa vuokralle antajana.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Vuokra-ajan määrittäminen

Enersensen vuokrasopimukset voivat olla toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia tai ne voivat sisältää jatkamis- tai päättämisoptioita. Enersense ottaa huomioon vuokra-ajan määrittämisessä kaikki ne tosiseikat ja olosuhteet, joista syntyy taloudellinen kannustin vuokrasopimuksen jatkamiseen. Näitä ovat esimerkiksi, omaisuuserän tarpeellisuus Enersensen liiketoiminnalle, vuokrakohteeseen tehdyt perusparannukset ja mahdolliset korvaavan

omaisuuserän vuokraamiseen liittyvät kulut.

Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, kun tapahtuu merkittävä tapahtuma tai olosuhteiden muutos.

Lisäluoton koron määrittäminen

Konserni määrittää vuokrasopimusten lisäluoton koron käyttäen lähtökohtana rahalaitosten kanssa solmittujen lainojen korkoja ja lisäksi huomioiden IFRS 16 vaatimusten mukaisesti, että käytettävä korko huomioi vuokrasopimusten alkamisajankohdan, vuokra-ajan, kohteiden ja toimintaympäristön vaikutukset.

14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset

Alla on esitetty tiedot Enersensen osakkuus- ja yhteisyrityksistä.

Yrityksen nimi	Rekisteröintimaa	Omistusosuus %		
		31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Empower 4Wind OÜ	Viro	60%	-	-
Smaragdus Oy	Suomi	-	20.3%	20.9%
Suomi Teline Oy	Suomi	25%	25%	25%
Yrittäjien Voima Oy	Suomi	40%	40%	40%
Harku Sindi JV OÜ	Viro	50%	-	-

Empower 4Wind OÜ on virolainen tuuliturbiinien huolto- ja korjauspalveluja tuottava yhtiö.

Smaragdus Oy on suomalainen suunnittelutoimisto. Smaragdus Oy:n omistuksesta on luovuttu joulukuussa 2020.

Suomi-Teline Oy on suomalainen rakennustelineiden toimittaja.

Yrittäjien Voima Oy on suomalainen osakeyhtiö, jonka toimialana on sähkön ja muun energian hankkiminen osakkeenomistajille. Yrittäjien Voima Oy omistaa osuuden Voimaosakeyhtiö SF:stä, joka puolestaan omistaa osuuden Fennovoima Oy:stä.

Harku Sindi JV OÜ on virolainen yhtiö, joka on rakentanut voimajohtoa Viroon. Tällä hetkellä yhtiö ei ole aktiivinen.

Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen osakkuusyhtiöiden ja yhteisyrityksen tuloksesta on kirjattu liikevoiton yläpuolelle, koska niiden katsotaan olevan strategisia omistuksia ja olennainen osa Enersensen liiketoimintaa.

Alla on esitetty yhteenveto osakkuus- ja yhteisyritysten taloudellisesta informaatiosta. Esitetyt luvut vastaavat kyseisten osakkuus- ja yhteisyritysten tilinpäätöksissä esitettyjä lukuja, eivät Enersensen osuutta.

	Varat	Velat	Liikevaihto	Tilikauden tulos
2020				
Empower 4Wind OÜ	1 537	283	2 477	169
Suomi Teline Oy	4 616	3 950	6 413	46
Yrittäjien Voima Oy	1 036	-	11	-2
Harku Sindi JV OÜ	7 680	7 677	-	0
2019				
Smaragdus Oy	15 341	13 985	20 853	-51
Suomi Teline Oy	4 220	3 600	6 835	197
Yrittäjien Voima Oy	864	-	10	-1

	Varat	Velat
1.1.2019		
Smaragdus Oy	7 365	6 679
Suomi Teline Oy	2 843	2 421
Yrittäjien Voima Oy	866	1

Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

EUR tuhatta	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1.1.	905	770
Liiketoimintojen yhdistäminen	699	-
Lisäykset	-	110
Vähennykset	-204	-6
Osuus tilikauden tuloksesta	67	31
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 467	905

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Tavaroiden ja palvelujen myynti	2	105
Tavaroiden ja palvelujen ostot	-103	-300
Korkotuotot	64	6

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019	1.1. 2019
Lainasaamiset	150	535	205
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4 553	1	-

Pääomalainasaamisten pääasialliset ehdot

Pääomalainan pääoma voidaan palauttaa ja maksaa korkoa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Lain mukaisesti pääomalaina on vakuudeton. Sopimukset pääomalainoista on tehty kirjallisesti.

Enersensellä oli 150 tuhannen euron pääomalainasaaminen Suomi Teline Oy:ltä 31.12.2020 (31.12.2019 ja 1.1.2019: ei lainasaamisia). Lainan korko on 8% vuodessa ja korko sekä pääoma maksetaan kerralla takaisin 31.12.2023 osakeyhtiölain sallimissa rajoissa.

Enersensellä oli 535 tuhannen euron pääomalainasaaminen Smaragdus Oy:ltä 31.12.2019 (1.1.2019: 205 tuhatta euroa). Lainan korko on 8% vuodessa ja laina-aika on 5 vuotta lainan nostamisesta tai Enersensen myytyä Smaragdus Oy:n osakkeet. Pääomalainasaaminen on maksettu Smaragdus Oy:n myynnin yhteydessä.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Osakkuusyrittys

Osakkuusyrittys ovat yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa eikä yhteistä määräysvaltaa. Yleensä tämä perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20% – 50% äänivallasta. Osakkuusyrittisiin tehdyt sijoitukset kirjataan alun perin hankintamenoon, ja sen jälkeen ne käsitellään pääomaosuusmenetelmällä.

Konsernin osuus hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista merkitään tuloslaskelmaan, ja sen osuus hankinnan jälkeisistä muun laajan tuloksen muutoksista kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan vastaavasti. Jos konsernin osuus osakkuusyrittisen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita kirjata, paitsi jos konsernilla on oikeudellisia tai tosiasiallisia veloitteita osakkuusyrittisiin liittyen tai se on suorittanut maksuja osakkuusyrittisten puolesta. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyrittisten tilikauden tuloksesta on laskettu konsernin omistusosuuden mukaisesti ja on esitetty konsernin tuloslaskelmassa osana liikevoittoa.

Jokaisen raportointikauden lopussa ratkaistaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että osakkuusyrittiseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut.

Yhteisyritys

Yhteisyrityksiä ovat yritykset, joissa osapuolilla, joilla on yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen. Osuudet yhteisyrityksissä kirjataan konsernitaseeseen alun perin hankintamenoon, ja sen jälkeen ne käsitellään pääomaosuusmenetelmällä.

Pääomalainasaamiset

Pääomalainasaamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Tämän jälkeen ne arvostetaan jaksoitettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää, koska pääomalainasaamisten rahavirrat koostuvat yksinomaan pääoman ja korkojen maksusta ja Enersensen niihin liittyvä liiketoimintamalli on rahavirtojen kerääminen.

Pääomalainasaamisten arvonalentuminen lasketaan käyttäen kolmivaiheista mallia. Mikäli lainasaamisen luottoriski on todettu alhaiseksi tai sen luottoriski ei ole merkittävästi lisääntynyt, lainasaaminen on vaiheessa 1, jolloin arvonalentuminen kirjataan 12 kuukauden odotetun luottotappion perusteella. Mikäli luottoriski on merkittävästi kasvanut, siirretään saaminen vaiheeseen 2 ja luottotappio lasketaan lainasaamisen koko voimassaoloajan aikana odotettavissa olevan luottotappion perusteella. Velallisen taloudelliset vaikeudet, maksujen laiminlyönti tai maksusuorituksen viivästyminen yli 30 päivää ovat näyttöä siitä, että rahoitusvaran luottoriski on merkittävästi lisääntynyt. Maksukyvyttömiksi todetut saamiset siirretään vaiheeseen 3. Enersense määrittelee maksukyvyttömäksi saamisen silloin, kun maksut ovat viivästyneet yli 90 päivää tai on muuta näyttöä velallisen maksukyvyttömyydestä. Arvonalentumiset esitetään tuloslaskelman muissa kuluissa. Esitettävänä kausina pääomalainasaamiset ovat olleet vaiheessa 1, eikä niiden odotettu luottotappio ole ollut olennainen.

Saamiset kirjataan lopullisina luottotappioina pois taseesta, kun niistä ei voida kohtuudella odottaa saatavan maksua. Viitteitä siitä, ettei maksua voida kohtuudella odottaa, ovat muun muassa velallisen kyvyttömyys tehdä konsernin kanssa maksusuunnitelmaa ja konkurssin todennäköisyys.

Rahoitusvarojen luottoriskiä sekä luottoriskin hallintaa kuvataan liitetiedossa 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Osakkuusyhtiöiden luokittelu

Empower 4Wind OÜ

Johto käyttää harkintaa arvioidessaan, onko sillä määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta alle 100% omistamissaan yrityksissä. Huolimatta enemmistöomistuksesta, Empower 4Wind OÜ:n on käsitelty yhteisyrityksenä osakkeenomistajien yksimielisyyteen perustuvan päätöksen tekomenettelyn vuoksi. Päätöksenteosta on sovittu Empower 4Wind OÜ:n osakassopimuksessa.

15. Vaihto-omaisuus

	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019	1.1. 2019
EUR tuhatta			
Aineet ja tarvikkeet	1 892	373	365
Keskeneräinen työ	1 673	-	-
Yhteensä	3 566	373	365

Tilikaudella Enersense on kirjannut kuluksi vaihto-omaisuuden hankintamenuon 59 327 tuhatta euroa (2019: 16 226 tuhatta euroa). Kulu esitetään tuloslaskelman erässä Materiaalit ja palvelut. Tilikaudella vaihto-omaisuuteen tehtiin 35 tuhannen euron arvonalentumiskirjaus (2019: ei arvonalentumiskirjauksia). Arvonalentumiskirjauksia ei ole peruutettu tilikauden aikana (2019: ei peruutuksia).

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintamenuon määritetään joko FIFO (first-in, first-out) tai painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen vaihto-omaisuuden luonteesta riippuen. Aineiden ja tarvikkeiden hankintamenuon sisältää ostohinnan sekä kuljetuskustannukset. Keskeneräinen työ sisältää välittömät palkat ja muut sosiaalikulut sekä osuus keskeneräiseen työhön liittyvistä yleiskustannuksista. Nettorealisointiarvo tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty arvioidut myynnin toteutumiseksi tarvittavat menot.

16. Myyntisaamiset ja muut saamiset

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Pitkäaikaiset			
Pantattu tili	600	-	-
Myyntisaamiset	62	-	-
Muut saamiset	298	2	2
Yhteensä	960	2	2
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	19 631	7 310	6 161
Factoroidut myyntisaamiset	4 552	2 545	1 418
Muut rahoitusvarat ¹⁾	1 539	278 ²⁾	240 ²⁾
Muut saamiset	216	58	125
Siirtosaamiset	6 684	1 821	1 060
Yhteensä	32 623	12 012	9 004
Siirtosaamisten olennaiset erät			
Sopimukseen perustuvat omaisuuserät	5 488	1 745	982
Ennakkomaksut	1 058	74	38
Muut	138	2	40
Yhteensä	6 684	1 821	1 060

¹⁾Muut rahoitusvarat sisältää muun muassa vakuus- ja takuumaksuja.

²⁾Muut rahoitusvarat 31.12.2019 ja 1.1.2019 sisältää 92 tuhatta euroa lainasaamisia osakkuusyhtiöiltä.

Pantattu tili 600 tuhatta euroa 31.12.2020 on Nordean Empowerin hankinnan yhteydessä vaatima lisävakuus. Tili on pantattuna niin kauan kuin Enersensellä on rahoitusta Nordealta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Konsernin rahoitusvarat koostuvat myyntisaamisista, muista rahoitussaamisista, rahavaroista (ks. liitetieto 17. Rahavarat) sekä lainasaamisista (ks. liitetieto 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset). Nämä luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvaroihin koska näitä rahoitusvaroja pidetään sopimusperusteisten rahavirtojen keräämiseksi ja niiden rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja koron maksua. Konsernin rahoitusvarat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Lainasaamiset ja muut saamiset kirjataan alun perin käypään arvoon. Myyntisaamiset kirjataan alun perin transaktiohintaan. Korkotuotot sisältyvät rahoitustuottoihin. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, kun oikeudet sen raha-

virtoihin ovat lakanneet tai ne on siirretty toiselle osapuolelle ja olennainen osa omistukseen liittyvistä riskeistä ja eduista on siirretty toiselle osapuolelle. Voitto tai tappio, joka syntyy kirjattaessa omaisuuserä pois taseesta, kirjataan tulosaikutteisesti ja esitetään rahoituskuluissa.

Factoring

Myyntisaamisten kirjanpitoarvoon sisältyy saamisia, joita koskee factoring-järjestely. Tämän järjestelyn mukaisesti Enersense on siirtänyt asianomaiset myyntisaamiset factoring-yhtiölle käteisvaroja vastaan, eikä se pysty myymään tai panttaamaan kyseisiä saamisia. Silloin kun maksujen myöhästymiseen liittyvä riski ja luottoriski ovat jääneet Enersenselle, siirretyt myyntisaamiset on edelleen merkitty kokonaisuudessaan konsernin taseeseen. Factoring-sopimuksen mukaisesti maksettava määrä esitetään vakuudellisena lainana. Konsernin näkemyksen mukaan liiketoimintamalli, jonka mukaan saamisia pidetään rahavirtojen keräämistä varten, soveltuu yhä näihin saamisiin, ja näin ollen ne edelleen arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon.

Enersensellä on myös factoring-järjestelyitä, joissa myyntisaamisten olennaiset riskit ja edut on siirretty factoring-yhtiölle. Tällaiset myyntisaamiset ovat taseessa vain hetken ennen myyntiä, ja ne arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Näiden käypä arvo ei perustu havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin, jolloin niiden käypä arvo on käyvän arvon hierarkian tasolla 3. Käypä arvo ei olennaisesti eroa alkuperäisestä hankintamenusta. Käyvän arvon hierarkia on kuvattu liitteessä 21. Lainat. Käyvän arvon muutos esitetään muissa tuotoissa tai kuluissa, ja factoringin rahoituskulut esitetään rahoituskuluissa.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen

Rahoitusvaroihin liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot arvioidaan ennakoivasti.

Myyntisaamisten ja asiakassopimuksiin perustuvien omaisuuserien arvostamiseen sovelletaan yksinkertaistettua mallia, jonka mukaan luottotappio kirjataan myyntisaamisen tai asiakassopimuksiin perustuvan omaisuuserän koko voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden perusteella. Enersense on määrittänyt odotettavissa olevat luottotappioasteet eri ikäisille myyntisaamisille ikäjakauman mukaisesti huomioiden saamisten erityispiirteet ja riskit. Odotettavissa olevan luottotappion määrä perustuu johdon par-

haaseen arvioon ennakoitavista laiminlyönneistä. Luottotappiomalli huomioi asiakkaiden aikaisemman maksukäyttäytymisen sekä käytettävissä olevat tulevaisuuden ennusteet (kuten koronavirusepidemian kehittyminen) ja niiden mahdollinen vaikutus asiakkaiden luottoluokitukseen ja maksukäyttäytymiseen, sekä mahdolliset vakuudet ja luottovakuutukset.

Saamiset kirjataan lopullisina luottotappioina pois taseesta, kun niistä ei voida kohtuudella odottaa saatavan maksua. Viitteitä siitä, ettei maksua voida kohtuudella odottaa, ovat muun muassa velallisen kyvyttömyys tehdä konsernin kanssa maksusuunnitelmaa ja konkurssin todennäköisyys.

Rahoitusvarojen luottoriskiä sekä luottoriskin hallintaa sekä myyntisaamisten varausmatriisia kuvataan liitetiedossa 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

17. Rahavarat

EUR tuhatta	31.12. 2020	31.12. 2019	1.1. 2019
Rahat ja pankkisaamiset	17 694	1 276	2 608

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Rahavarat muodostuvat käteisvaroista ja vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista.

18. Oma pääoma

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Osakepääoma	80	80	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15 602	8 290	8 290
Vararahasto	313	313	313
Muuntoerot	-363	4	0
Kertyneet voittovarot	-1 794	-61	1 876
Tilikauden voitto (tappio)	2 039	-1 262	-1 937
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	15 877	7 363	8 622
Määräysvallattomien omistajien osuudet	1 768	-314	-205
Oma pääoma yhteensä	17 645	7 050	8 417

Osakemäärä

Kpl	2020	2019
Osakemäärä 1.1.	5 947 729	5 947 729
Suunnattu osakeanti	3 600 000	-
Osakemäärä 31.12.	9 547 729	5 947 729

Osakepääoma

Enersense International Oyj:llä on yksi osakesarja. Yksi osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Enersense International Oyj:n osakepääoma 31.12.2020 on 80 000 euroa (31.12.2019 ja 1.1.2019: 80 000 euroa) ja osakkeiden lukumäärä 31.12.2020 oli 9 547 729 kappaletta (31.12.2019 ja 1.1.2019: 5 947 729). Enersense International Oyj:n osake on noteerattu Nasdaq First North Growth Market -markkinapaikalla ja osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiöllä ei ole hallussa omia osakkeita.

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää osakeyhtiölain mukaisesti osakkeiden merkintähinnan, ellei yhtiö nimenomaisesti ole päättänyt toisin.

Empowerin hankinnan yhteydessä toteutettu osakeanti kasvatti sijoitetun oman pääoman rahastoa 8,0 miljoonalla eurolla vähennettynä osakeannista aiheutuneilla kuluilla 0,7 miljoonaa euroa. Osakkeiden lukumäärä kasvoi annin yhteydessä 3 600 000 kappaletta. Lisätietoja Empowerin hankinnasta esitetään liitetiedossa 2. Yrityshankinnat.

Vararahasto

Vararahasto sisältää yhtiöjärjestyksen mukaisen tai yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta siirretyt osuudet.

Muuntoerot

Ulkomaisen tytäryrityksen tilinpäätöksen muuntamisesta aiheutuvat muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja kerrytetään erilliseen oman pääoman rahastoon. Kertynyt määrä siirretään tulosvaikutteiseksi, kun nettosijoituksesta luovutaan.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat menot esitetään omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

19. Osakekohtainen tulos

	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Osakekohtainen tulos		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto (tappio)	2 038 724	-1 262 303
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	7 423 139	5 947 729
Osakekohtainen tulos (euroa)	0,27	-0,21

Enersensellä ei ollut tilikausilla 2020 ja 2019 instrumentteja, joilla olisi ollut laimentava vaikutus osakekohtaiseen tulokseen. Empowerin hankinnan yhteydessä toteutettu osakeanti kasvatti sijoitetun oman pääoman rahastoa 7 992 tuhannella eurolla vähennettynä osakeannista aiheutuneilla kuluilla 679 tuhatta euroa. Osakkeiden lukumäärä kasvoi annin yhteydessä 3 600 000 kappaletta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Osakekohtainen tulos (EPS) lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva tulos tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos lasketaan samalla perusteella kuin laimentamaton, paitsi että siinä otetaan huomioon konsernin mahdolliset sitoumukset uusien osakkeiden liikkeeseen laskemiseen tulevaisuudessa.

20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta

Enersense altistuu liiketoiminnassaan maksuvalmius-, luotto-, valuutta- ja korkoriskille. Enersensen rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on pienentää rahoitusmarkkinoiden muutoksista johtuvien tekijöiden vaikutusta yhtiön tulokseen, toimintaan ja taserakenteeseen.

Enersensen rahoitushallinto raportoii säännöllisesti konsernin johdolle tunnistetuista rahoitusriskeistä sekä toimenpiteistä, joilla konserni aikoo suojautua mahdollisilta riskeiltä. Konsernin rahoitushallinto tukee myös liiketoiminta-alueita niiden rahoitusriskien hallinnassa. Liiketoiminta-alueet toimittavat konsernin rahoitushallinnolle ajantasaista informaatiota rahoitusasemastaan ja kassanhallinnasta, jotta rahoitushallinto voi varmistaa tehokkaan rahoituksen-, likviditeetin- ja riskienhallinnan.

Luottoriski

Enersensen luottoriski liittyy asiakkaisiin, joilta konsernilla on avoimia saatavia tai joiden kanssa on solmittu pitkäaikais sopimuksia. Luottoriski voi toteutua siinä tapauksessa, että asiakas ei pysty suoriutumaan sopimusvelvoitteistaan. Enersense tarkistaa merkittävien uusien asiakkaidensa luottotiedot ja maksukyvykkyyden ennen sopimukseen ryhtymistä sekä seuraa aktiivisesti asiakaskuntansa luottokelpoisuutta ja maksukyvykkyyttä. Konserni suojautuu luottoriskiltä myös myymällä myyntisaatavia kolmannelle osapuolelle, joka kantaa luottoriskin ostamiensa myyntisaatavien osalta. Enersenselle ei jää olennaisia intressejä näihin saamisiin. Enersense hallitsee luottoris-

kiä myös käyttäen ennakkomaksuja ja projektien etupainotteisia maksuohjelmia. Lisäksi konsernilla on käytössään luottovakuutus osalle saamisista. Luottovakuutus kattaa 90% vakuutettujen saamisten luottoriskistä.

Myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat omaisuuserät

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäiseen laskutusarvoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset ja sopimukseen perustuvat omaisuuserät on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja maksun viivästymisen perusteella. Odotettujen tappioiden malli perustuu varausmatriisiin, jossa odotetut luottotappiot lasketaan soveltamalla historiallisesti toteutuneita luottotappioita sekä liiketoimintajohdon arvioita tulevasta kehityksestä avoimien myyntisaamisten eri maturiteettijakaumiin. Odotettu luottotappiovaraus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Enersense kirjaa myyntisaamiset pois taseesta lopullisina luottotappioina, kun perintä on osoittautunut tuloksettomaksi. Lopullinen luottotappiokirjaus tehdään esimerkiksi silloin kun perintäkumppani antaa luottotappiosuosituksen tai velallinen hakeutuu konkurssiin tai maksuvaikueksissa olevan asiakkaan kanssa ei päästä sopuun maksusuunnitelmasta.

Sopimukseen perustuvat omaisuuserät liittyvät laskuttamattomiin keskeneräisiin töihin ja ovat riskiominaisuuksiltaan samanlaisia kuin samantyyppisistä sopimuksista johtuvat myyntisaamiset. Tämän vuoksi Enersensen johto on olettanut, että ei-eräntyneiden myyntisaamisten odotettavissa oleva tappioaste on kohtuullisen lähellä sopimukseen perustuvien omaisuuserien tappioastetta.

Luottotappiovaraus

	Ei viivästynyt	Alle 30 päivää viivästynyt	30-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	Yli 90 päivää viivästynyt	Yhteensä
31.12.2020						
Odotettavissa oleva luottotappioaste	0%	1%	3%	3%	14%	
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	21 372	1 346	568	374	650	24 310
Luottotappiovarauksen määrä	0	-9	-16	-12	-89	-126
Nettomääräinen kirjanpitoarvo	21 372	1 337	551	362	561	24 184

	Ei viivästynyt	Alle 30 päivää viivästynyt	30-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	Yli 90 päivää viivästynyt	Yhteensä
31.12.2019						
Odotettavissa oleva luottotappioaste	0%	1%	12%	13%	15%	
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	7 908	1282	461	160	155	9 967
Luottotappiovarauksen määrä	0	-15	-54	-20	-24	-112
Nettomääräinen kirjanpitoarvo	7 908	1267	408	141	132	9 855

	Ei viivästynyt	Alle 30 päivää viivästynyt	30-60 päivää viivästynyt	61-90 päivää viivästynyt	Yli 90 päivää viivästynyt	Yhteensä
1.1.2019						
Odotettavissa oleva luottotappioaste	0%	2%	13%	15%	46%	
Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	6 405	710	112	351	152	7 730
Luottotappiovarauksen määrä	-	-13	-15	-52	-70	-151
Nettomääräinen kirjanpitoarvo	6 405	697	97	299	82	7 579

Luottotappiovarauksen täsmäytys

	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Luottotappiovaraus 1.1.	112	151
Kaudella tulosaikuteisesti kirjattu luottotappiovarauksen muutos	61	-18
Tilikauden aikana lopullisiksi luottotappioiksi perimiskelvottomina kirjatut saamiset	-47	-21
Luottotappiovaraus 31.12.	126	112

Lainasaamisista kirjattu luottotappiovaraus

Enersensellä oli lainasaamisista 153 tuhatta euroa 31.12.2020 (31.12.2019: 570 tuhatta euroa, 1.1.2019: 210 tuhatta euroa), jotka koostuivat pääosin pitkäaikaisista pääomalainasaamisista osakkuusyhtiöiltä. Enersensen johdon arvion mukaan lainasaamisten luottoriski ei ole lisääntynyt, eikä odotettu luottotappio ole olennainen. Lainojen suoritus odotetaan saatavan sovittuun maksuaikataulun mukaisesti. Enersensen johto seuraa lainasaatavien takaisinmaksun todennäköisyyttä ja niistä tehdään luottotappiovaraus, mikäli varaukselle on aiheutta.

Pääomalainasaamisten määrät ja pääasialliset ehdot on kerrottu liitteessä 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset.

Rahavarat ja muut talletukset on sijoitettu vakaaraisiin pankkeihin, eikä yhtiö katso niihin sisältyvän olennaista luottoriskiä. Nämä ovat erittäin likvidejä sijoituksia eikä niistä ole kirjattu odotettuja luottotappioita.

Maksuvalmiusriski

Enersensen maksuvalmiusriski jakautuu jälleerahoitus- ja likviditeettiriskeihin. Jälleerahoitusriski liittyy siihen, että Enersensellä ei olisi käytettävissä riittävästi likvidejä varoja erääntyvien lainojen maksamiseksi tai ettei jälleerahoitusta olisi järjestävissä suotuisilla ehdoilla. Enersense pyrkii suojautumaan jälleerahoitusriskiltä hajauttamaan lainaportfolionsa maturiteettijakaamaa sekä arvioimalla lyhytaikaisen rahoituksen osuutta ja konsernin pitkäaikaista rahoitustarvetta. Enersensellä oli 31.12.2020 vain lyhytaikaisia pankkilainoja, jotka erääntyvät tilikauden 2021 aikana. Enersense on 4.5.2021 saanut päätökseen neuvottelut uudesta rahoituskokonaisuudesta, joka koostuu kahdesta senior-lainasta sekä useasta pankkitakaus- ja las-

kurahoituslimiitistä. Osana uutta rahoitusta sovitut senior-lainat sekä pankkitakaukset ovat Enersensen käytettävissä, kunhan näiden nostamiselle asetetut käytännön toimenpiteet ovat täyttyneet. Senior-lainat ovat molemmat määrältään 6 miljoonaa euroa ja ne erääntyvät vuonna 2026. Enersensellä on jatkossa käytössään yhteissummaltaan 41,5 miljoonan euron laskurahoituslimiitit, joista uusien limiittien kokonaissumma on yhteensä 27 miljoonaa euroa. Lisätietoja uudesta rahoituskokonaisuudesta annetaan liitteessä 30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.

Likviditeettiriski liittyy siihen, että Enersensellä ei olisi käytössään riittävästi likvidejä varoja suoriutuakseen velvoitteistaan. Riittävän likviditeetin ylläpitämiseksi Enersense tekee lyhyen- ja pitkän aikavälin kassaennustetta ja järjestää tarvittaessa lisärahoitusta. Enersense pyrkii jatkuvasti ennakoimaan ja seuraamaan liiketoiminnan rahoituksen tarvetta, jotta Enersensellä olisi riittävästi likvidejä varoja toimintansa rahoittamiseksi sekä velvoitteistaan suoriutumiseksi.

Rahoituksen lähteet

Enersensen taseen rahavarat olivat 31.12.2020 17,7 (31.12.2019: 1,3, 1.1.2019: 2,6) miljoonaa euroa. Myyntisaamiset olivat 31.12.2020 24,2 (31.12.2019: 9,6, 1.1.2019: 7,6) miljoonaa euroa. Enersensellä oli käytettävissään 31.12.2020 nostettavia rahoitus-

limiittejä yhteensä 1,7 (31.12.2019: 2,1, 1.1.2019: 1,4) miljoonaa euroa. Limiittejä oli nostettu tilinpäätöshetkellä 11,0 miljoonaa euroa. Rahoituslimiitit erääntyvät kuluvan tilikauden aikana.

Enersense on käyttänyt hyväkseen Suomen verohallinnon COVID-19 tilanteen johdosta myöntämää alemmikorkoista arvonlisäverojen maksuaikaa. Enersensellä oli taseessa tähän liittyviä verohallinnon maksujärjestelyjä 2,5 miljoonaa euroa 31.12.2020 (31.12.2019 ja 1.1.2019: ei maksujärjestelyjä), josta pitkäaikaista velkaa on 0,5 miljoonaa euroa. Näille maksetaan korkoa 2,5% vuodessa. Nämä on esitetty alla olevassa maturiteettijakaumassa, koska konserni katsoo niiden olevan osa toiminnan rahoitusta. Taulukossa oleva osamaksuvelka liittyy hankittuihin ajoneuvoihin.

Konsernilla oli 31.12.2020 kertynyttä arvonlisäverovelkaa 13 miljoonaa euroa. Tästä 8,1 miljoonaa euroa oli konsernin tytäryhtiölle kertynyttä keskitetyistä liiketoimintahankinnoista kertynyttä arvonlisäverovelkaa, joka erääntyi maksettavaksi 12.2.2020. Konserniyhtiöt ovat solmineet verohallinnon kanssa maksujärjestelyn, jonka mukaisesti konserniyhtiöt tulevat maksamaan velan 12 tasaerässä. Lisäksi konsernin toinen tytäryhtiö on solminut verohallinnon kanssa maksujärjestelyn 1,2 miljoonan euron arvonlisäverovelasta, joka maksetaan 12 tasaerässä maksusuunnitelman mukaisesti. Nämä erät on esitetty alla olevassa maturiteettijakaumassa.

Rahoitusvelkojen maturiteetit

EUR tuhatta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Sopimuksiin	Kirjanpito-
							perustuvat rahavirrat yhteensä	
31.12.2020								
Lainat lukuun ottamatta osamaksuvelkoja	12 877	83	-	-	-	-	12 960	12 561
Osamaksuvelat	1 769	1 634	1 897	241	9	-	5 551	5 380
Verohallinnon maksujärjestelyt	1 974	531	-	-	-	-	2 505	2 443
Vuokrasopimusvelat	3 680	2 924	2 274	288	156	149	9 471	8 990
Ostovelat ja muut velat ¹⁾	32 078	6	-	-	-	-	32 078	32 078
Yhteensä	52 378	5 178	4 171	529	165	149	62 565	61 452

¹⁾ Ei sisällä seuraavia muita kuin rahoitusvelkoja (lukuunottamatta ALV-velkoja), kuten työsuhde-etuksiin liittyviä velkoja tai jaksotuksia. Näiden määrä ilmenee liitteestä 23. Ostovelat ja muut velat

EUR tuhatta	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpito- arvo
31.12.2019								
Lainat lukuun ottamatta osamaksuvelkoja	3 695	83	-	-	-	-	3 778	3 778
Vuokrasopimusvelat	806	610	432	281	-	-	2 129	2 065
Ostovelat ja muut velat ¹⁾	5 587	-	-	-	-	-	5 587	5 587
Yhteensä	10 088	693	432	281	-	-	11 494	11 430

¹⁾ Ei sisällä seuraavia muita kuin rahoitusvelkoja (lukuunottamatta ALV-velkoja), kuten työsuhde-etuksiin liittyviä velkoja tai jaksotuksia. Näiden määrä ilmenee liitteestä 23. Ostovelat ja muut velat.

EUR tuhatta	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sopimuksiin perustuvat rahavirrat yhteensä	Kirjanpito- arvo
1.1.2019								
Lainat lukuun ottamatta osamaksuvelkoja	2 140	83	-	-	-	-	2 223	2 223
Vuokrasopimusvelat	595	480	375	261	187	-	1 898	1 829
Ostovelat ja muut velat ¹⁾	4 271	-	-	-	-	-	4 271	4 271
Yhteensä	7 006	563	375	261	187	-	8 392	8 324

¹⁾ Ei sisällä seuraavia muita kuin rahoitusvelkoja (lukuunottamatta ALV-velkoja), kuten työsuhde-etuksiin liittyviä velkoja tai jaksotuksia. Näiden määrä ilmenee liitteestä 23. Ostovelat ja muut velat.

Yllä olevassa taulukossa olevat luvut ovat diskonttaamattomia sisältäen korkomaksut ja muut sopimusperusteiset maksut velkojalle.

Markkinariski

Valuuttariski

Enersense altistuu valuuttariskeille, joista Ruotsin kruunu on merkittävin ruotsalaisten sivuliikkeiden takia, missä on valuuttamääräisiä myyntisaamisia ja ostovelkoja. Enersensellä ei ole valuuttamääräisiä lainoja. Enersense ei suojaudu aktiivisesti valuuttariskeiltä, koska liiketoiminnan tuotot ja kulut ovat pääsääntöisesti samassa valuutassa, jolloin toteutuu luonnollinen suojaus. Transaktioriski ei ole olennainen.

Yhtiö altistuu translaatoriskille, kun tytäryhtiöiden oma pääoma, liikearvo tai käyvän arvon oikaisu on jonkin muun valuutan kuin emoyhtiön toimintavaluutan määräinen. Yhtiön altistuminen translaatoriskille ei ole merkittävää. Yhtiö ei ole suojautunut translaatoriskiltä.

Korkoriski

Enersense altistuu toiminnassaan korkoriskille voimassa olevien rahoitussopimusten muuttuvien korkojen sekä rahoituksen saatavuuden kautta. Muutokset makrotaloudellisessa ympäristössä tai rahoitusmarkkinoiden yleisessä tilanteessa voivat vaikuttaa negatiivisesti rahoituksen saatavuuteen, hintaan ja muihin ehtoihin. Korkotason nousulla voisi olla olennainen suora vaikutus saatavilla olevan rahoituksen kustannuksiin ja yhtiön olemassa oleviin rahoitussopimusten kustannuksiin. Enersense ei ole suojautunut korkoriskiltä, koska riskin ei katsota olevan merkittävä nykyisellä korkotasolla.

Enersensellä oli vaihtuvakorkoisia rahalaitoslainoja 12,6 (31.12.2019: 2,3, 1.1.2019: 2,2) miljoonaa euroa 31.12.2020. Kiinteäkorkoisen rahoituksen määrä on ollut vähäinen. Korkoherkkyys tilikauden 2020 tulokseen verojen jälkeen olisi ollut 63 tuhatta euroa (2019: 32 tuhatta euroa), olettaen että korkotaso nousee 0,5 prosenttiyksikköä kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina. Enersense ei ole esittänyt laskun vaikutusta Euribor-korkojen ollessa negatiivisia.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat arvostusryhmittäin

	Liite- tieto	31.12.2020		31.12.2019		1.1.2019	
		Jakso- tettuun hankinta- menoon	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti	Jakso- tettuun hankinta- menoon	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti	Jakso- tettuun hankinta- menoon	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti
Rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset varat							
Lainasaamiset	14	150	-	443	-	113	-
Pantattu tili	16	600	-	-	-	-	-
Myyntisaamiset	16	62	-	-	-	-	-
Pitkäaikaiset varat yhteensä		812	-	443	-	113	-
Lyhytaikaiset varat							
Myyntisaamiset	16	19 631	-	7 310	-	6 161	-
Factoroidut myynti- saamiset - rahoituslainojen vakuudeksi pantatut	16	2 230	-	417	-	573	-
Factoroidut myynti- saamiset - taseesta pois kirjattavat	16		2 322		2 128		845
Muut rahoitusvarat	16	1 539	-	278	-	240	-
Rahavarat	17	17 694	-	1 276	-	2 608	-
Lyhytaikaiset varat yhteensä		41 094	2 322	9 281	2 128	9 582	845
Varat yhteensä		41 906	2 322	9 724	2 128	9 695	845
Rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset velat							
Lainat	21	9 233	-	1 134	-	1 176	-
Ostovelat	23	6	-	-	-	-	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä		9 239	-	1 134	-	1 176	-
Lyhytaikaiset velat							
Lainat	21	17 697	-	4 709	-	2 877	-
Ostovelat ja muut velat	23	18 964	-	4 850	-	3 630	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä		36 661	-	9 559	-	6 507	-
Velat yhteensä		45 900	-	10 693	-	7 683	-

Rahoitukseen liittyvien velkojen täsmäytyslaskelma

	Lainat	Vuokrasopimusvelat	Yhteensä
Velat 1.1.2019			
Rahoituksen rahavirrat	2 223	1 829	4 052
Lainojen nostot	3 205	-	3 205
Lainojen takaisinmaksut	-1 650	737	-2 387
Hankinnat - vuokrasopimukset	-	973	973
Velat 31.12.2019	3 778	2 065	5 843
Liiketoimintojen yhdistämiset	16 911	7 676	24 587
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot	1 539	-	1 539
Lainojen takaisinmaksut	-4 288	-2 112	-6 400
Hankinnat - vuokrasopimukset	-	1 361	1 361
Velat 31.12.2020	17 940	8 990	26 930

Pääoman hallinta

Enersensen pääoman hallinnan tarkoituksena on varmistaa osakkeen omistajien sijoittamalle pääomalle mahdollisimman korkea tuotto sekä tukea yhtiön liiketoimintaa optimaalisen pääomarakenteen avulla. Enersensen johto ja hallitus seuraavat konsernin suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan laskettua konsernin vakavaraisuutta ja nettovelkaantumistasetta kuukausittain. Enersense vaikuttaa pääomarakenteeseensa keräämällä oman ja vieraan pääoman ehtoista rahoitusta sekä ohjaamalla investointeja ja liiketoimintaan sitoutuvaa käyttöpääomaa.

Enersensen lainoihin liittyy kovenanttiehtoja yhtiön likviditeetistä, vakavaraisuudesta sekä kannattavuudesta. Kovenantit lasketaan suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisista luvuista ja ne raportoidaan rahoittajille kahdesti vuodessa.

Kovenantit ovat yhdenmukaiset johdon seuraamien tunnuslukujen kanssa.

Enersense ei täyttänyt vakavaraisuuteen liittyvää kovenanttiehtoa 1.1.2019, 31.12.2019 ja 31.12.2020. Tämän lisäksi lainasopimukseen sisältyvä ehto rikkoutui Empower-konsernin hankinnan myötä, sillä liiketoimintahankinnat oli kielletty sopimuksen ehdoissa. Enersensen pankkilainat on esitetty lyhytaikaisina kaikkina esitettävänä kausina, koska konsernin päärahoittajalla oli kovenanttirikkomusten takia oikeus eräännyttää pankkilainat. Päärahoittaja on luopunut eräännysoikeudestaan konsernin tilinpäätöspäivän jälkeen. Enersensen lainanantaja luopui kovenanttirikkomuksiin liittyvistä oikeuksistaan myös vuonna 2020. Neuvottelujen seurauksena sovittiin korkomarginaalin nostosta sekä 400 tuhannen euron lisämaksusta.

Kovenantit

	Kovenanttiarvo	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Rahoitussopimusten kovenantit				
Omavaraisuusaste	>35%	14,52%	33%	46,25%
Korolliset velat ¹⁾ / käyttökate	<2,5	2,47	neg.	neg.

¹⁾ Korollisissa veloissa ei huomioida factoring-velkoja

Konsernin tytäryhtiöllä on erillinen rahoitussopimus, jossa kovenanttiehtona on yhtiön riittävä likviditeetti. Tytäryhtiö täytti yhtiötä koskevan likviditeettikovenantin ehdot 31.12.2020, 31.12.2019 ja 1.1.2019.

21. Lainat

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
	Kirjanpito-arvo	Kirjanpito-arvo	Kirjanpito-arvo
Pitkäaikaiset lainat			
Osamaksuvelat	3 717	83	83
Vuokrasopimusvelat	5 517	1 051	1 092
Pitkäaikaiset lainat yhteensä	9 233	1 134	1 176
Lyhytaikaiset lainat			
Pankkilainat	11 000	3 403	1 739
Osamaksuvelat	1 663	-	-
Vuokrasopimusvelat	3 473	1 014	737
Factoringvelat	1 561	292	401
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	17 697	4 709	2 877
Yhteensä	26 930	5 843	4 052

Lyhytaikaisten pankkilainojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, koska ne ovat vaadittaessa maksettavia. Enersense on arvioinut, että myös muiden rahoitusvelkojen käypä arvo vastaa olenaisesti niiden kirjanpitoarvoa, koska velat ovat markkinaehtoisia ja diskonttauksen vaikutus on epäolennainen. Lainojen korkoprosentit ovat välillä 2,25 – 3,5%. Pankkilainojen käyvän arvon hierarkiataso on 3, koska niiden käyvät arvot eivät perustu havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin.

Hierarkian tasot ovat seuraavat:

Taso 1: Toimivilla markkinoilla kaupankäynnin kohteena olevien rahoitusinstrumenttien (kuten julkisesti noteerattujen johdannaisten ja osakkeiden) käyvät arvot perustuvat raportointikauden lopun noteerattuihin markkinahintoihin ja luokitellaan tasolle 1.

Taso 2: Jos kaikki instrumentin käyvän arvon määrittämiseen tarvittavat merkittävät syöttötiedot ovat havainnoitavissa, mutta hinta ei kuitenkaan tule suoraan toimivilta markkinoilta, instrumentti luokitellaan tasolle 2.

Taso 3: Jos yksi tai useampi merkittävä syöttötieto ei perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon, instrumentti luokitellaan tasolle 3.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Enersensen lainat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuun kirjattaviin rahoitusvelkoihin. Lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Saa-dun määrän (vähennettynä transaktiomenoilla) ja takaisinmaksettavan määrän välinen erotus merkitään tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä laina-ajan kuluessa. Lainalmiiteistä maksettavat palkkiot kirjataan lainaan liittyvinä transaktiomenoina siltä osin kuin limiitin käyttäminen osaksi tai kokonaan on todennäköistä. Tällöin palkkio aktivoidaan taseeseen, kunnes laina nostetaan. Jos ei ole näyttöä siitä, että limiittiin kuuluvat lainat tullaan todennäköisesti nostamaan osaksi tai kokonaan, palkkio aktivoidaan maksuvalmiuspalveluista suoritettuna ennakkomaksuna ja jaksotetaan kyseisen limiitin voimassaoloajalle.

Lainat kirjataan pois taseesta, kun sopimuksen mukainen velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaoloaika on päättynyt. Kuoletetun tai toiselle osapuolelle siirretyn rahoitusvelan kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen – joka sisältää siirretyt muut kuin käteiset varat tai vastattaviksi otetut velat – välinen erotus kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään rahoituserissä.

Lainat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta suorittaa niitä vähintään 12 kuukautta raportointikauden päättymisen jälkeen.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Empower Fidelitas UAB:n osakkeiden ostovelvoitteesta kirjattu rahoitusvelka

Empower Fidelitas UAB:n osakassopimuksen perusteella entinen yhtiön 100% omistaja joutuu myymään osakkeensa ja toisaalta on oikeutettu myymään osakkeensa Empowerille yhtiöstä läh-

tiessään. Yhtiöstä 75% on Enersensen omistuksessa. Rahoitusvelan hinnoittelu perustuu keskimääräiseen EBIT:iin kerrottuna kuudella.

Empower Fidelitas UAB:n osakkuussopimuksen ostovelvoitteen vaikutuksesta kirjatun velan muutos 40 tuhatta euroa esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa 1.1.-31.12.2020. Velvoitteesta on kirjattu lyhytaikaista velkaa 327 tuhatta euroa taseeseen 31.12.2020.

22. Varaukset

EUR tuhatta	Takuu- varaukset	Tappio- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
2020				
1.1.	-	-	-	-
Liiketoimintojen yhdistämiset	1 534	1 039	424	2 997
Varausten lisäykset	237	1 056	-	1 293
Käytetyt varaukset	-341	-950	-51	-1 342
Käyttämättömien varausten peruutukset	-901	-	-	-901
Kurssierot	1	24	1	27
31.12.	530	1 170	374	2 073
Lyhytaikaiset	370	1 170	52	1 592
Pitkäaikaiset	159	-	322	481
Yhteensä	530	1 170	374	2 073

Enersensellä ei ollut varauksia 31.12.2019 ja 1.1.2019.

Takuutyövaraukset sisältävät lähinnä projekteihin liittyviä varauksia. Pääosan varauksista arvioidaan realisoituvan seuraavan vuoden kuluessa.

Muut varaukset sisältävät muun muassa riita- ja oikeusprosesseihin liittyviä kuluja. Konserni varautuu näihin kustannuksiin, kun niiden määrä on arvioitavissa luotettavasti ja niiden toteutuminen on todennäköistä. Enersense on kirjannut 322 tuhannen euron varauksen liittyen keskeneräiseen kilpailulain vastaisen toiminnan oikeusprosessiin. Varaus kattaa oikeusprosessin kuluja. Lisätietoja oikeusprosessista liitetiedossa 27. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Varaus kirjataan taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena voimassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää varojen siirtymistä pois konsernista ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioita-

vissa. Tulevista liiketoiminnan tappioista ei kirjata varauksia. Varaukset esitetään lyhytaikaisina, jos niihin liittyvien maksusuoritusten odotetaan toteutuvan 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä. Muussa tapauksessa varaukset esitetään pitkäaikaisina. Varauksena kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan raportointikauden lopussa edellyttävän johdon parhaan arvion mukaan.

Takuuvaraukset

Konserni myöntää asiakassopimuksissa takuuai-koja myydyille tuotteille. Takuuaika on yleensä 24 kuukautta. Takuuvarauksen määrä arvioidaan historiassa toteutuneiden takuukustannusten perusteella. Takuuvarauksen määrää arvioidaan projekti-kohtaisesti jokaisena raportointipäivänä.

Tappiovaraukset

Konserni kirjaa varauksen tappiollisista sopimuk-sista, kun sopimuksesta aiheutuvat arvioidut

kokonaiskustannukset, mukaan lukien materiaali- ja työkustannukset sekä ulkopuoliset palvelut, ylittävät siitä saatavat kokonaistuotot. Todennäköinen tappio kirjataan kuluksi välittömästi, kun se todetaan. Varauksen määrä on sopimuksen mukaisen veloitteen täyttämiseksi tarvittavien menojen määrä tai sopimusveloitteiden täyttämisen laiminlyönnistä aiheutuva korvausten tai rangaistusseuraamusten määrä, sen mukaan kumpi niistä on pienempi. Tappiovarauksen määrää arvioidaan sopimuskohtaisesti jokaisena raportointipäivänä.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Varauksen määrän ja ajoituksen arviointi

Arvio aikaisemman tapahtuman taloudellisesta vaikutuksesta edellyttää konsernin johdon harkintaa, joka perustuu aiempiin samankaltaisiin tapahtumiin ja joissakin tapauksissa ulkopuolisen asiantuntijan lausuntoihin. Varauksia tarkastellaan säännöllisesti ja korjataan tarpeen mukaan vastaamaan tarkasteluhetken parasta arviota. Toteutuvat menot voivat poiketa arviosta.

23. Ostovelat ja muut velat

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Pitkäaikaiset			
Ostovelat	6	-	-
Muut velat	7	-	-
Yhteensä	12	-	-
Lyhytaikaiset			
Ostovelat	16 530	4 177	2 882
Saadut ennakot	3 607	-	-
Arvonlisäverovelka	13 012 ¹⁾	737	641
Muut velat	2 434	672	748
Siirtovelat	30 534	4 391	3 729
Yhteensä	66 118	9 978	8 000
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät			
Henkilöstökulujen jaksotukset	21 556	4 138	3 363
Jaksotetut alihankkija- ja muut kulut	8 613	245	263
Jaksotetut korkokulut	164	-	-
Muut siirtovelat	201	8	103
Yhteensä	30 534	4 391	3 729

¹⁾ Sisältää arvonlisäveron keskitetyistä liiketoiminnan hankinnoista, jonka johdosta tilikauden aikana kumuloitunut arvonlisäverovelka erääntyy maksettavaksi kerralla. Erääntynyt arvonlisävero maksetaan tasalyhenteisesti seuraavan vuoden kuluessa. Ei sisällä COVID-19 liitännäistä arvonlisäveron takaisinmaksuvelkaa, joka esitetään taseessa rivillä verohallinnon maksujärjestely.

Lyhytaikaiset muut velat sisältävät Empower Fidelitas UAB:n määräysvallattomien omistajien osakkeiden ostovelvollisuuteen liittyvän 0,3 miljoonan euron rahoitusvelan.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Ostovelat ja muut erään sisältyvät rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Ne kirjataan alun perin käypään arvoon, ja myöhemmin ne arvostetaan

jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Ostovelkojen ja muiden velkojen kirjanpitoarvojen nähdään vastaavan niiden käypää arvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta. Velat ovat vakuudettomia ja ne maksetaan yleensä 30 päivän kuluessa niiden alkuperäisestä kirjaamisesta. Ostovelkojen ja muiden tähän taseerään sisältyvien rahoitusvelkojen kirjanpitoarvo on esitetty liitetiedossa 20. Rahoitusriskien ja pääoman hallinta.

Ostovelat ja muut velat luokitellaan lyhytaikaisiksi veloiksi, jos ne erääntyvät maksettaviksi 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Saadut ennakot ovat sopimuksiin perustuvia velkoja siihen asti, että konserni täyttää asiakkaalle luvatusuoritevelvoitteen.

24. Konsernirakenne

Konserniin kuuluvat tytäryhtiöt on esitetty seuraavassa taulukossa:

Tytäryritys	Rekisteröintimaa	Konsernin	Konsernin	Konsernin
		omistusosuus 31.12.2020 (%)	omistusosuus 31.12.2019 (%)	omistusosuus 1.1.2019 (%)
Enersense AS	Norja	100%	100%	100%
Enersense Engineering Oy	Suomi	100%	100%	100%
Enersense GmbH	Saksa	100%	100%	100%
Enersense Henkilöstöpalvelut Oy ¹⁾	Suomi	-	100%	100%
Enersense HSE Oy	Suomi	90%	90%	90%
Enersense Hungary Kft.	Unkari	80%	80%	80%
Enersense Irmak Insaat Proje				
Yönetimi Sanayi ve Ticaret A.Ş.	Turkki	50,1%	50,1%	50,1%
Enersense Ltd ²⁾	UK	100%	100%	-
Enersense Oy	Suomi	100%	100%	100%
Enersense Painting Oy	Suomi	100%	81%	81%
Enersense SAS	Ranska	100%	100%	100%
Enersense Solutions Oy	Suomi	100%	100%	100%
Enersense Technologies Oy	Suomi	100%	100%	100%
Enersense Works Oy	Suomi	100%	100%	100%
Liability Act Information				
Office Finland Oy	Suomi	100%	100%	100%
Nordic Business Partners Oy	Suomi	100%	100%	100%
Process Communication Finland Oy	Suomi	100%	100%	75%
Värväämö Oy	Suomi	100%	100%	100%
Empower IN Oy	Suomi	100%	-	-
Empower AS	Viro	100%	-	-
Empower Fidelitas UAB	Liettua	75%	-	-
Empower Invest Oy	Suomi	100%	-	-
Empower Oyj	Suomi	100%	-	-
Empower PN Oy	Suomi	100%	-	-
Empower SIA	Latvia	49%	-	-
Empower TN Oy	Suomi	100%	-	-

¹⁾ Enersense Henkilöstöpalvelut Oy sulautui Värväämö Oy:öön 30.4.2020.

²⁾ Enersense Ltd on perustettu 16.8.2019.

Lisäksi konsernilla on sivuliikkeitä Ruotsissa, Saksassa ja Latviassa (31.12.2019 ja 1.1.2019: Ruotsissa ja Saksassa).

Laadintaperiaate

Tytäryritykset

Tytäryrityksiä ovat yritykset, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä silloin, kun se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa sen toiminnan ohjaamiseen. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen kokonaisuudessaan siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan. Yhdistely lopetetaan, kun määräysvalta lakkaa.

Konserniyritysten väliset liiketapahtumat, mukaan lukien sisäiset saamiset ja velat, tuotot ja kulut sekä realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuden arvonalentumisesta.

Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryritysten tuloksesta ja omasta pääomasta esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa, laajassa tuloslaskelmassa, oman pääoman muutoksia osoittavassa laskelmassa ja taseessa.

Keskeiset harkintaan perustuvat ratkaisut

Konserniyhtiöiden luokittelu

Konsernin johto käyttää harkintaa arvioidessaan onko Enersensellä määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta yhtiöissä, joissa sillä on alle 100% omistus.

Empower SIA on voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon erikoistunut latvialainen yhtiö, josta Enersense omistaa 49%. Huolimatta Enersensen omistussuudesta Empower SIA käsitellään IFRS:n mukaan tytäryhtiönä, koska Enersensellä on osto-optio, jonka se voi toteuttaa minä tahansa ajankohta ja näin saada itselleen määräysvallan yhtiöstä. Osto-option käytöllä ei ole esimerkiksi taloudellisia rajoitteita.

Empower 4Wind OÜ:n käsittelystä on kerrottu liitetiedossa 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset.

25. Määräysvallattomien omistajien osuudet ja liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

Määräysvallattomien omistajien osuudet

EUR tuhatta	2020	2019
1.1.	-314	-205
Liiketoimintojen yhdistämiset	1 369	-
Hankinnat	373	-
Osuus tilikauden voitosta (tappiosta)	340	-109
31.12.	1 768	-314

Enersense konserni hankki 19% Enersense Painting Oy:n osakkeista 30.12.2020. Hankinnan jälkeen Enersense konsernin omistusosuus Enersense Painting Oy:n osakkeista on 100%.

Enersense konserni hankki 25% Process Communication Finland Oy:n osakkeista 30.4.2019. Hankinnan jälkeen Enersense konsernin omistusosuus Process Communication Finland Oy:n osakkeista on 100%.

Alla on esitetty yhteenveto hankintojen vaikutuksista Enersense International Oyj:n omistajille kuuluvaan omaan pääomaan.

Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa

EUR tuhatta	2020	2019
Hankitun määräysvallattomien omistajien osuuden kirjanpitoarvo	-428	0
Määräysvallattomille omistajille maksettu vastike	0	0
Määrä, jolla maksettu vastike ylittää omaan pääoman sisältyneen määräysvallattomien omistajien osuuden	-428	0

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään liiketoimina omistajien kanssa. Määräysvallattomilta omistajilta ostettujen osakkeiden vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Vastaavasti, määräysvallattomille omistajille myydyin osuuden luovutusvoitto tai -tappio kirjataan suoraan omaan pääomaan.

26. Lähipiiritapahtumat

Enersensen lähipiiriin kuuluu osakkuusyrietykset, yhteisyriety, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsenet sekä osakkeenomistajat, joilla on huomattava vaikutusvalta yhtiössä. Lähipiiriin kuuluu myös näiden henkilöiden läheiset perheenjäsenet, ja yhteisöt, joissa näillä henkilöillä on joko määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

Toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle maksetut palkat, palkkiot ja etuudet

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Johtoryhmä (toimitusjohtajaa lukuun ottamatta)	-1 052	-752
Toimitusjohtaja	-300	-163
Yhteensä	-1 352	-915

Hallituksen jäsenten palkkiot

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Ahonen Sampo	-3	-12
Helander Sari	-8	-
Jokinen Päivi	-8	-
Kankaala Markku	-18	-
Kauppi Terhi	-	-4
Michelin Aaron	-6	-24
Plit Herkko	-14	-
Rötsä Kalervo	-17	-8
Schery Asko	-3	-8
Starck Ilkka	-3	-12
Suokas Petri	-14	-
Yhteensä	-92	-68

Tapahtumat johdon kanssa

EUR tuhatta	1.1.-31.12. 2020	1.1.-31.12. 2019
Tavaroiden ja palvelujen myynti	-	0
Tavaroiden ja palvelujen ostot ¹⁾	-365	-346
Yhteensä	-365	-347

¹⁾Sisältää 156 tuhatta euroa johtoon kuuluvien avainhenkilöiden tehtäviä koskevia johtamispalveluja tuottavan yhteisön tuottamia palveluja (2019: 43 tuhatta euroa).

Avoimet saldot johdon kanssa

EUR tuhatta	31.12. 2020	31.12. 2019	1.1. 2019
Ostovelat ja muut velat	-14	-88	-

Enersense International Oyj kuului 17.3.2020 asti Corporatum-konserniin, jonka emoyhtiö on Corporatum Oy. Yhtiön ja emoyhtiö Corporatum Oy:n välillä oli palvelusopimus, joka päättyi 30.12.2020 ja jonka perusteella Corporatum Oy tuotti yhtiölle muun muassa asiakashankintaan, yritysjärjestelyihin, rahoitukseen ja konsernin kehittämiseen liittyviä palveluita. Sopimukseen liittyvien lähipiiritapahtumien arvo tilikaudelle 2020 oli yhteensä 199 (2019: 303) tuhatta euroa.

Avoimet saldot ja liiketoimet osakkuusyrietyksien ja yhteisyrietyksen kanssa on esitetty liitetiedossa 14. Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset.

27. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

Vastuusitoumukset

EUR tuhatta	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Annetut vakuudet			
Yrityskiinnitykset	606 000	10 000	7 400
Kiinteistökiinnitykset	3 600	-	-
Urakka- ja toimitustakaukset	12 651	-	500
Pankkitakaukset	2 038	-	-
Muut takaukset	95	-	-
Annetut pantit			
Omasta puolesta	100 079	250	1 446

Enersense on pantannut tytäryhtiöidensä osakkeet lainojensa vakuudeksi. Urakka-, toimitus- ja pankkitakaukset ovat pääasiallisesti Enersensen asiakkailleen toimittamia takauksia projektien vakuudeksi.

Oikeudelliset riita-asiat

Konserniyrityksillä on kesken olevia oikeudellisia riita-asioita, joista osa on vireillä yleisissä tai hallinnollisissa tuomioistuimissa. Riita-asiat liittyvät tyypillisesti Enersenseen kohdistettuihin vaatimuksiin koskien väitettyjä virheellisiä suorituksia, viivästyksiä tai asiakkaille aiheutuneita vahinkoja erityisesti projektitoiminnassa tai vastaavasti Enersensen toimittajiinsa kohdistamiin vaatimuksiin tai toimittajasopimusten purkamiseen. Niiltä osin kuin Enersense pitää epätodennäköisenä riita-asian tai oikeudenkäynnin johtavan taloudellisten voimavarojen menettämiseen, Enersense ei ole kirjannut varausta.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto teki Enersense International Oyj:n tytäryhtiössä Empower IN Oy:ssä (ent. Empower Oy) vuonna 2013 tarkastuksen koskien Empower IN Oy:n mahdollista osuutta edellisellä vuosikymmenellä kilpailulain vastaiseen toimintaan Suomessa voimajohtorakentamis- ja suunnitteluliiketoiminnassa. Tarkastus oli käynnistetty Empower IN Oy:n toimesta sen tietoon saatettujen väitteiden vuoksi ja siten Enersense-konserniin kuuluvat yhtiöt, mukaan lukien Empower IN Oy, ovat vapautettuja mahdollisesta seuraamusmaksusta. Markkinaoikeus on 30.3.2016 antamallaan päätöksellä (ei lainvoimainen) hylännyt kilpailu- ja kuluttajaviraston asiassa antaman seuraamusmaksuesityksen vanhentuneena. Viranomaisen on valittanut asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka pyysi tietyistä vanhentumi-

seen ja rikkomisajanjakson keston määrittämiseen liittyvistä kysymyksistä Euroopan Unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisun. Euroopan Unionin tuomioistuin antoi 14.1.2021 ratkaisun, jonka mukaan väitetyn kartellin kilpailua rajoittavat vaikutukset lakkaavat viimeistään silloin, kun hankintasopimuksen olennaiset piirteet ja urakasta maksettava kokonaishinta on määritetty lopullisesti jättäen ajankohtien tarkistamisen korkeimman hallinto-oikeuden tehtäväksi. Enersensen näkemyksen mukaan Euroopan Unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu tukee markkinaoikeuden antamaa päätöstä siitä, että seuraamusmaksuesitys on vanhentunut. Mikäli korkein hallinto-oikeus päätyisi lainvoimaiseen ratkaisuun, jossa Empower IN Oy on syyllistynyt kilpailulain vastaiseen toimintaan, saattaa tästä aiheutua yhtiöön kohdistuvia vahingonkorvausvaateita. Enersensen näkemyksen mukaan väitetystä kartellista ei ole esitetty näyttöä, eikä se ole syyllistynyt kilpailulainsäädännön vastaiseen menettelyyn. Enersense pitää epätodennäköisenä, että tämä johtaisi taloudellisten voimavarojen menettämiseen. Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen antamisajankohta ei ole tiedossa.

Tilinpäätöksen laadintaperiaate

Ehdollinen velka on aikaisempien tapahtumien seurauksena syntynyt mahdollinen velvoite, jonka olemassaolo varmistuu vasta konsernin määräysvallan ulkopuolella olevan epävarman tapahtuman realisoituessa. Ehdolliseksi velaksi katsotaan myös sellainen olemassa oleva velvoite, joka ei todennäköisesti edellytä maksuvelvoitteen täyttämistä, tai jonka suuruutta ei voida luotettavasti määrittellä. Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksen liitetietona.

28. IFRS-standardien ensimmäinen käyttöönotto

Seuraavassa esitetään vaikutukset, jotka IFRS-standardien käyttöönotolla on ollut suomalaisen tilinpäätösnormiston (FAS) mukaisesti laadit-

tuun konsernin laajaan tuloslaskelmaan 31.12.2019 ja 31.12.2020 päättyneiltä tilikausilta sekä konsernitaseeseen 1.1.2019, 31.12.2019 ja 31.12.2020.

Konsernin laaja tuloslaskelma 1.1.-31.12.2019

EUR tuhatta	FAS	Uudelleen- luokittelut 2.1), 2.k), 2.1)	Yritys- kaupat ja liikearvo ^{4,9}	Vuokra- sopimukset ^{6,9}	Rahoitus 7.a),7.b),9.	Muut oikaisut 8.a),9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
Liikevaihto	58 057	-	-	-	-	-	-	58 057
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-	-	-	-	-	-	-	-
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-	-	-	-	-
Liiketoiminnan muut tuotot	502	-241	-	-	-	-	-241	261
Materiaalit ja palvelut	-16 226	-	-	-	-	-	-	-16 226
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-38 840	241	-	-	-	-	241	-38 599
Poistot ja arvonalentumiset	-1 144	-	882	-741	-	-13	128	-1 017
Liiketoiminnan muut kulut	-4 277	-	-23	777	50	-	804	-3 473
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksesta	31	-	-	-	-	-	-	31
Liikevoitto (-tappio)	-1 897	-	859	36	50	-13	932	-965
Rahoitustuotot	17	-	-	-	-	-	-	17
Rahoituskulut	-384	-	-	-40	-	-	-40	-424
Rahoitustuotot- ja kulut	-367	-	-	-40	-	-	-40	-407
Voitto (tappio) ennen veroja	-2 264	-	859	-5	50	-13	892	-1 372
Tuloverot	22	-	-14	1	-10	3	-21	1
Vähemmistö	109	-109	-	-	-	-	-109	-
Tilikauden voitto (tappio)	-2 133	-109	845	-3	40	-11	762	-1 371
Muut laajan tuloksen erät								
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi								
Muuntoerot		4	-	-	-	-	4	4
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi								
Etuspohjaisten työsuhteen jälkeisten velvoitteiden uudelleen määrittäminen		-	-	-	-	-	-	-
Tilikauden muut laajat tuloksen erät verovaikutus huomioiden		4	-	-	-	-	4	4
Tilikauden laaja tulos		-105	845	-3	40	-11	766	-1 367
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen:								
Emoyhtiön omistajille		-	845	-3	40	-11	871	-1 262
Määräysvallattomille omistajille		-109	-	-	-	-	-109	-109
Tilikauden voitto (tappio)		-109	845	-3	40	-11	762	-1 371
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:								
Emoyhtiön omistajille		4	845	-3	40	-11	875	-1 258
Määräysvallattomille omistajille		-109	-	-	-	-	-109	-109
Tilikauden laaja tulos		-105	845	-3	40	-11	766	-1 367

Konsernin laaja tuloslaskelma 1.1.-31.12.2020

EUR tuhatta	FAS	FAS korjaukset 1.b), 1.d), 1.e)	Uudelleen- luokittelut 2.i), 2.j), 2.k), 2.l)	Konserni- tilinpäätöksen rakenteen muutokset ³	Yritys- kaupat ja liike- arvo ^{4,9}	Vuokra- sopi- mukset ^{6,9}	Rahoitus 7.a), 7.c), 9.	Muut oikaisut 8.a), 8.c), 8.d), 9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
Liikevaihto	144 454	-	-	3 005	-	-	-	-	3 005	147 460
Valmiiden ja kesken- eräisten tuotteiden varastojen muutos	348	-	-	-	-46	-	-	-	-46	302
Valmistus omaan käyttöön	549	-	-	-	-88	-	-	-	-88	461
Liiketoiminnan muut tuotot	1 904	-446	-125	401	-	-	40	30	-100	1 804
Materiaalit ja palvelut	-59 298	-	171	-200	-	-	-	-	-29	-59 327
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-67 761	-	125	-2 341	-	-	-	4	-2 212	-69 973
Poistot ja arvon- alentumiset	-5 621	-	-	-366	3 150	-2 082	-	-76	626	-4 995
Liiketoiminnan muut kulut	-13 356	494	-	115	-462	2 191	-1	-	2 338	-11 019
Osuus pääomaosuus- menetelmällä käsiteltä- vien sijoitusten tuloksesta	349	-	-	-282	-	-	-	-	-282	67
Liikevoitto (-tappio)	1 569	49	171	331	2 553	109	39	-42	3 212	4 780
Rahoitustuotot	321	-	-192	-78	-	-	-	-	-270	50
Rahoituskulut	-1 943	-	21	102	-	-151	-	-1	-29	-1972
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 622	-	-171	24	-	-151	-	-1	-299	-1 921
Voitto (tappio) ennen veroja	-53	49	-	355	2 553	-42	39	-43	2 912	2 859
Tuloverot	-8	-358	-	-85	-41	4	0	9	-472	-480
Vähemmistö	-49	-	340	-291	-	-	-	-	49	-
Tilikauden voitto (tappio)	-110	-309	340	-21	2 512	-38	39	-34	2 489	2 379
Muut laajan tuloksen erät										
Erät, jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi										
Muuntoerot		-	-367	-	-	-	-	-	-367	-367
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi										
Etuuspohjaisten työ- suhteen jälkeisten vel- voitteiden uudelleen määrittäminen		-	-	-	-	-	-	-42	-42	-42
Tilikauden muut laajat tuloksen erät verovaiku- tus huomioiden		-	-367	-	-	-	-	-42	-409	-409
Tilikauden laaja tulos		-309	-27	-21	2 512	-38	39	-76	2 080	1 970

EUR tuhatta	FAS	FAS korjaukset 1.b), 1.d), 1.e)	Uudelleen- luokittelut 2.i), 2.j), 2.k), 2.l)	Konserni- tilinpäätöksen rakenteen muutokset ³	Yritys- kaupat ja liike- arvo ^{4, 9}	Vuokra- sopi- mukset ^{6, 9}	Rahoitus 7.a), 7.c), 9.	Muut oikaisu 8.a), 8.c), 8.d), 9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
Tilikauden voiton (tappion) jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille		-309	-	-21	2 512	-38	39	-34	2 149	2 039
Määräysvallattomille omistajille		-	340	-	-	-	-	-	340	340
Tilikauden voitto (tappio)		-309	340	-21	2 512	-38	39	-34	2 489	2 379
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:										
Emoyhtiön omistajille		-309	-367	-21	2 512	-38	39	-76	1 740	1 630
Määräysvallattomille omistajille		-	340	-	-	-	-	-	340	340
Tilikauden laaja tulos		-309	-27	-21	2 512	-38	39	-76	2 080	1 970

Konsernitase 1.1.2019

EUR tuhatta	FAS ¹⁾	Uudelleen- luokittelut 2.c), 2.e), 2.f)	Yritys- kaupat ja liikearvo ⁴	Vuokra- sopimukset ^{6, 9}	Rahoitus 7.a), 7.b), 9.	Muut oikaisu 8.a), 8.e), 9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
VARAT								
Pitkäaikaiset varat								
Liikearvo	4 244	-	-	-	-	-	-	4 244
Muut aineettomat hyödykkeet	179	-	-	-	-	-	-	179
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	537	-	-	1 829	-	20	1 850	2 387
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	770	-	-	-	-	-	-	770
Lainasaamiset	177	-	-	-	-64	-	-64	113
Myynti- ja muut saamiset	11	-4	-	-	-6	-	-10	2
Laskennalliset verosaamiset	536	-	-	-	107	-4	103	639
Pitkäaikaiset varat yhteensä	6 454	-4	-	1 829	38	16	1 880	8 334
Lyhytaikaiset varat								
Vaihto-omaisuus	365	-	-	-	-	-	-	365
Myyntisaamiset	8 046	-	-	-	-467	-	-467	7 579
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	-	158	-	-	-	-	158	158
Muut saamiset	1 579	-154	-	-	-	-	-154	1 425
Rahavarat	2 608	-	-	-	-	-	-	2 608
Lyhytaikaiset varat yhteensä	12 599	4	-	-	-467	-	-463	12 135
VARAT YHTEENSÄ	19 053	-0	-	1 829	-429	16	1 416	20 469
OMA PÄÄOMA JA VELAT								
Oma pääoma								
Osakepääoma	80	-	-	-	-	-	-	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	8 290	-	-	-	-	-	-	8 290
Muut rahastot	313	-	-	-	-	-	-	313
Muuntoerot	-4	-	-	-	-	4	4	0
Kertyneet voittovarot	2 276	-	17	-	-429	12	-401	1 876
Tilikauden voitto (tappio)	-1 937	-	-	-	-	-	-	-1 937
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	9 018	-	17	-	-429	16	-396	8 622
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-205	-	-	-	-	-	-	-205
Oma pääoma yhteensä	8 813	-	17	-	-429	16	-396	8 417

EUR tuhatta	FAS ¹⁾	Uudelleen- luokittelut 2.c), 2.e), 2.f)	Yritys- kaupat ja liikearvo ⁴	Vuokra- sopimukset ^{6,9.}	Rahoitus 7.a), 7.b), 9.	Muut oikaisut 8.a), 8.e), 9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
Pakolliset varaukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Konsernireservi	17	-	-17	-	-	-	-17	-
Velat								
Pitkäaikaiset velat								
Lainat	1 454	-1 371	-	-	-	-	-1 371	83
Vuokrasopimusvelat	-	-	-	1 092	-	-	1 092	1 092
Muut velat	-	-	-	-	-	-	-	-
Laskennalliset verovelat	-	-	-	-	-	-	-	-
Varaukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 454	-1 371	-	1 092	-	-	-278	1 176
Lyhytaikaiset velat								
Lainat	769	1 371	-	-	-	-	1 371	2 140
Vuokrasopimusvelat	-	-	-	737	-	-	737	737
Saadut ennakot	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostovelat	2 882	-	-	-	-	-	-	2 882
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	-	-	-	-	-	-	-	-
Muut velat	5 118	-	-	-	-	-	-	5 118
Varaukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä	8 769	1 371	-	737	-	-	2 108	10 877
Velat yhteensä	10 223	-	-	1 829	-	-	1 829	12 052
OMA PÄÄOMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	19 053	-	-	1 829	-429	16	1 416	20 469

¹⁾ FAS-tase 31.12.2018

Konsernitase 31.12.2019

EUR tuhatta	FAS	FAS korjaukset 1.a)	Uudelleen- luokittelut 2.b), 2.c), 2.e), 2.f)	Yritys- kaupat ja liikearvo ^{4.}	Vuokra- sopi- mukset ^{6,9.}	Rahoitus 7.a), 7.b), 9.	Muut oikaisut 8.a), 9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
VARAT									
Pitkäaikaiset varat									
Liikearvo	3 382	-	-	862	-	-	-	862	4 244
Muut aineettomat hyödykkeet	211	-	17	-	-	-	-	17	229
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	557	-	-	-	2 061	-	7	2 068	2 625
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	1 235	-330	-	-	-	-	-	-330	905
Lainasaamiset	203	330	-	-	-	-90	-	240	443
Myynti- ja muut saamiset	242	-	-4	-	-	-237	-	-240	2
Laskennalliset verosaamiset	603	-	-	-	1	97	-16	83	685
Pitkäaikaiset varat yhteensä	6 433	-	14	862	2 062	-230	-9	2 699	9 133
Lyhytaikaiset varat									
Vaihto-omaisuus	373	-	-	-	-	-	-	-	373
Myyntisaamiset	10 014	-	-	-	-	-159	-	-159	9 855
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	-	-	100	-	-	-	-	100	100
Muut saamiset	2 271	-	-114	-	-	-	-	-114	2 157
Rahavarat	1 276	-	-	-	-	-	-	-	1 276
Lyhytaikaiset varat yhteensä	13 935	-	-14	-	-	-159	-	-173	13 762
VARAT YHTEENSÄ	20 368	-	-	862	2 062	-389	-9	2 526	22 894

EUR tuhatta	FAS	FAS korjaukset 1.a)	Uudelleen- luokittelut 2.b), 2.c), 2.e), 2.f)	Yritys- kaupat ja liike- arvo ⁴	Vuokra- sopi- mukset ^{6,9}	Rahoitus 7.a),7.b),9.	Muut oikaisut 8.a), 9.	IFRS:ään siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
OMA PÄÄOMA JA VELAT									
Oma pääoma									
Osakepääoma	80	-	-	-	-	-	-	-	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	8 290	-	-	-	-	-	-	-	8 290
Muut rahastot	313	-	-	-	-	-	-	-	313
Muuntoerot	4	-	-	-	-	-	-	-	4
Kertyneet voittovarot	335	-	-	17	-	-429	16	-396	-61
Tilikauden voitto (tappio)	-2 133	-	-	845	-3	40	-11	871	-1 262
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	6 888	-	-	862	-3	-389	6	475	7 363
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-314	-	-	-	-	-	-	-	-314
Oma pääoma yhteensä	6 575	-	-	862	-3	-389	6	475	7 050
Pakolliset varaukset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Konsernireservi	14	-	-	-14	-	-	-	-14	-
Velat									
Pitkäaikaiset velat									
Lainat	1 104	-	-1 021	-	-	-	-	-1 021	83
Vuokrasopimusvelat	-	-	-	-	1 051	-	-	1 051	1 051
Muut velat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laskennalliset verovelat	-	-	-	14	-	-	-14	-	-
Varaukset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pitkäaikaiset velat yhteensä	1 104	-	-1 021	14	1 051	-	-14	30	1 134
Lyhytaikaiset velat									
Lainat	2 674	-	1 021	-	-	-	-	1 021	3 695
Vuokrasopimusvelat	-	-	-	-	1 014	-	-	1 014	1 014
Saadut ennakot	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostovelat	4 177	-	-	-	-	-	-	-	4 177
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	9	-	15	-	-	-	-	15	23
Muut velat	5 815	-	-15	-	-	-	-	-15	5 800
Varaukset	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä	12 675	-	1 021	-	1 014	-	-	2 035	14 711
Velat yhteensä	13 779	-	-	14	2 065	-	-14	2 065	15 845
OMA PÄÄOMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	20 368	-	-	862	2 062	-389	-9	2 526	22 894

Konsernitase 31.12.2020

EUR tuhatta	FAS	FAS korjaukset ^{1,b), 1,c), 1,d)}	Uudelleenluokitellut ^{2,e), 2,d), 2,e), 2,g), 2,h)}	Konserni-tilinpäätöksen rakenteen muutokset ³	Yrityskaupat ja liikearvo ^{4, 9}	Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa ⁵	Vuokra-sopimukset ^{6, 9}	Rahoitus ^{7,a), 7,b), 7,c), 9}	Muut oikaisut ^{8,a), 8,b), 8,c), 8,d), 9}	IFRS:iin siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
VARAT											
Pitkäaikaiset varat											
Liikearvo	31 341	428	-	97	-4 383	-428	-	-	-679	-4 964	26 376
Muut aineettomat hyödykkeet	5 488	-	-124	13	8 188	-	-	-	-	8 078	13 566
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	8 308	-	124	1 478	-	-	8 944	-	-68	10 476	18 784
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	2 151	-	-	-684	-	-	-	-	-	-684	1 467
Lainasaamiset	987	-	-600	-	-	-	-	-237	-	-837	150
Myynti- ja muut saamiset	362	-	600	28	-	-	-	-30	-	598	960
Laskennalliset verosaamiset	603	-	-	-	1 724	-	6	100	-1 863	-33	570
Pitkäaikaiset varat yhteensä	49 240	428	-	931	5 530	-428	8 949	-167	-2 610	12 633	61 873
Lyhytaikaiset varat											
Vaihto-omaisuus	3 620	-	-	-54	-	-	-	-	-	-54	3 566
Myyntisaamiset	23 217	-	-	1 140	-	-	-	-173	-	967	24 184
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	-	-	158	-	-	-	-	-	-	158	158
Muut saamiset	7 532	-	-158	1 096	-	-	-	-60	30	908	8 439
Rahavarat	17 804	-	-	-110	-	-	-	-	-	-110	17 694
Lyhytaikaiset varat yhteensä	52 172	-	-	2 072	-	-	-	-233	30	1 869	54 041
VARAT YHTEENSÄ	101 412	428	-	3 003	5 530	-428	8 949	-400	-2 580	14 502	115 914
OMA PÄÄOMA JA VELAT											
Oma pääoma											
Osakepääoma	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16 280	-	-	-	-	-	-	-	-679	-679	15 602
Muut rahastot	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	313
Muuntoerot	-775	412	-	-	-	-	-	-	-	412	-363
Kertyneet voittovarot	-1 765	-34	-	87	1 460	-428	-3	-767	-345	-29	-1 794
Tilikauden voitto (tappio)	-110	-309	-	-21	2 512	-	-38	39	-34	2 149	2 039
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	14 023	69	-	66	3 972	-428	-41	-727	-1 057	1 854	15 877
Määräysvallattomien omistajien osuudet	706	-	-	1 062	-	-	-	-	-	1 062	1 768
Oma pääoma yhteensä	14 729	69	-	1 128	3 972	-428	-41	-727	-1 057	2 916	17 645
Pakolliset varaukset	2 073	-	-2 073	-	-	-	-	-	-	-2 073	-
Konsernireservi	11	-	-	-	-11	-	-	-	-	-11	-

EUR tuhatta	FAS	FAS korjaukset ^{1(b), 1(c), 1(d)}	Uudelleenluokittelut ^{2(e), 2(d), 2(g), 2(h)}	Konserni-tilinpäätöksen rakenteen muutokset ³	Yrityskaupat ja liikearvo ^{4, 9}	Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa ⁵	Vuokra-sopimukset ^{6, 9}	Rahoitus ^{7(a), 7(b), 7(e), 9}	Muut oikaisut ^{8(a), 8(b), 8(c), 8(d), 9}	IFRS:iin siirtymisen vaikutus yhteensä	IFRS
Velat											
Pitkäaikaiset velat											
Lainat	4 152	-	-518	82	-	-	-	-	-	-436	3 717
Vuokrasopimusvelat	-	-	-	-	-	-	5 517	-	-	5 517	5 517
Verohallinnon maksujärjestely	-	-	518	-	-	-	-	-	-	518	518
Muut velat	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Laskennalliset verovelat	389	-	-	-	1 569	-	0	-	-1 958	-389	0
Työsuhde-etuuksista johtuvat velvoitteet	-	-	-	-	-	-	-	-	435	435	435
Varaukset	-	-	481	-	-	-	-	-	-	481	481
Pitkäaikaiset velat yhteensä	4 554	-	481	82	1 569	-	5 517	-	-1 523	6 126	10 680
Lyhytaikaiset velat											
Lainat	15 134	-	-1 035	125	-	-	-	-	-	-910	14 224
Vuokrasopimusvelat	-	-	-	-	-	-	3 473	-	-	3 473	3 473
Saadut ennakot	3 593	-	-	14	-	-	-	-	-	14	3 607
Ostovelat	16 213	-	-	317	-	-	-	-	-	317	16 530
Verohallinnon maksujärjestely	-	-	1 926	-	-	-	-	-	-	1 926	1 926
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	-	358	-102	-	-	-	-	-	-	257	257
Muut velat	45 105	-	-789	1 337	-	-	-	327	-	875	45 980
Varaukset	-	-	1 592	-	-	-	-	-	-	1 592	1 592
Lyhytaikaiset velat yhteensä	80 045	358	1 592	1 793	-	-	3 473	327	-	7 544	87 589
Velat yhteensä	84 598	358	2 073	1 875	1 569	-	8 990	327	-1 523	13 671	98 269
OMA PÄÄOMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	101 412	428	-0	3 003	5 530	-428	8 949	-400	-2 580	14 502	115 914

Seuraavassa esitetään yhteenveto IFRS-standardien käyttöönoton vaikutuksista Enersense International Oyj:n konsernin laajaan tuloslaskelmaan ja konsernitaseeseen. Kohdat 3. Konsernitiilinpäätöksen rakenteen muutokset ja 4. Yrityskaupat ja liikearvo liittyvät pääasiassa Empowerin hankintaan. Lisätietoja Empowerin hankinnasta on liitetiedossa 2. Yrityshankinnat.

1. Korjaukset Suomen kirjanpitolain mukaiseen tilinpäätökseen

Seuraavat korjaukset on tehty FAS-tilinpäätöksessä esitettyihin lukuihin:

1. a) Osakkuusyhtiölle annettu laina, 330 tuhatta euroa, on siirretty pääomaosuusmenetelmällä

käsiteltävien sijoitusten erästä pitkäaikaisiin laina-osaamisiin taseessa 31.12.2019.

1. b) Määräysvallattomien osuuden hankinnassa syntynyt FAS:n mukainen liikearvo 428 tuhatta euroa, on kirjattu omaan pääomaan kertyneitä voittoa-voja vähentäen 31.12.2020. Tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020 vähemmistön hankintaan liittyen vähennettiin liiketoiminnan muita kuluja 49 tuhatta euroa.

1. c) Muuntoeroja on kasvatettu ja kertyneitä voittoa-voja vähennetty FAS-korjauksena 412 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020 liittyen Ruotsissa toimivan sivuliikkeen hankintahetken nettovarujen muuntamiseen ja hankintahetken oman pääoman eliminoimiseen.

1. d) Tuloverovelkojen ja tuloverokulun lisäyksenä kirjattiin 358 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020 ja tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

1. e) Liiketoiminnan muita tuottoja ja muita kuluja vähennettiin 446 tuhatta euroa FAS-korjauksena liittyen konsernin sisäisen aineettomien hyödykkeiden myynnin eliminointiin tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

2. Esittämistapaa koskevat muutokset

Seuraavat uudelleenluokittelut on tehty, jotta FAS-tilinpäätöksen tietojen esittämistapa on saatu vastaamaan IFRS-tilinpäätöksen esittämistapaa:

2. a) Vuokrakohteiden perusparannusmenot on uudelleenluokiteltu FAS:n mukaan esitetystä aineettomien hyödykkeiden erästä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden erään IFRS-standardien mukaisesti. Uudelleenluokittelun johdosta aineettomista hyödykkeistä siirrettiin aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin 124 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020.

2. b) Käyttöomaisuushyödykkeiden ennakkomaksut on uudelleenluokiteltu FAS-tilinpäätöksessä esitetystä lyhytaikaiset muut saamiset -erästä muut aineettomat hyödykkeet -erään. Uudelleenluokittelun johdosta siirrettiin 17 tuhatta euroa muut aineettomat hyödykkeet -erään taseessa 31.12.2019.

2. c) Pitkäaikaiset myynti ja muut saamiset -erästä on siirretty 4 tuhatta euroa lyhytaikaiset muut saamiset -erään avaavassa taseessa 1.1.2019 ja taseessa 31.12.2019.

2. d) Pantattu tili on uudelleenluokiteltu FAS-tilinpäätöksessä esitetystä pitkäaikaiset lainasaamiset -erästä pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset -erään. Uudelleenluokittelun johdosta siirrettiin 600 tuhatta euroa pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset -erään taseessa 31.12.2020.

2. e) Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset on uudelleenluokiteltu lyhytaikaiset muut saamiset -erästä omalle rivilleen taseessa ja kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat on uudelleenluokiteltu muut velat -erästä omalle

rivilleen taseessa. Uudelleenluokittelun johdosta avaavassa taseessa 1.1.2019 siirrettiin 158 tuhatta euroa kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset -erään. Taseessa 31.12.2019 siirrettiin 100 tuhatta euroa kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset -erään ja 15 tuhatta euroa kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat -erään. Taseessa 31.12.2020 siirrettiin 158 tuhatta euroa kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset -erään ja 102 tuhatta euroa kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat -erään.

2. f) Pankkilainat on uudelleenluokiteltu FAS-tilinpäätöksessä esitetystä pitkäaikaiset lainat -erästä lyhytaikaiset lainat -erään kovenanttirikkomusten johdosta. Uudelleenluokittelun johdosta 1 371 tuhatta euroa siirrettiin avaavassa taseessa 1.1.2019 ja 1 021 tuhatta euroa taseessa 31.12.2019.

2. g) COVID-19 liitännäinen arvonlisäveron takaisinmaksuvelka on uudelleenluokiteltu FAS-tilinpäätöksessä esitetystä pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat ja lyhytaikaiset muut velat -erästä omalle pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset verohallinnon maksujärjestely -riveille. Uudelleenluokittelun johdosta 518 tuhatta euroa siirrettiin pitkäaikaiset lainat -erästä ja 1 035 tuhatta euroa lyhytaikaiset lainat -erästä vastaavaan verohallinnon maksujärjestely -erään ja 891 tuhatta euroa siirrettiin lyhytaikaiset muut velat -erästä lyhytaikaiset verohallinnon maksujärjestely -erään taseessa 31.12.2020.

2. h) FAS-tilinpäätöksessä varaukset esitetään omana eränään oman pääoman alla, ennen pitkäaikaisia velkoja. IFRS-tilinpäätöksessä varaukset esitetään omalla rivillään pitkäaikaisissa ja lyhytaikaisissa veloissa. Uudelleenluokittelun johdosta siirrettiin 481 tuhatta euroa pitkäaikaiset varaukset -erään ja 1 592 tuhatta euroa lyhytaikaiset varaukset -erään taseessa 31.12.2020.

2. i) FAS-tilinpäätöksessä liiketoiminnan muut tuotot -erässä esitetty työntekijöiltä peritty ateriakorvaus on uudelleenluokiteltu erään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut. Uudelleenluokittelun johdosta 241 tuhatta euroa siirrettiin työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut -erään tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2019 ja 125 tuhatta euroa tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

2. j) FAS-tilinpäätöksessä rahoitustuotoissa ja -kuluissa esitetyt ostoihin liittyviä realisoituneet ja realisoitumattomat valuuttakurssierot on uudelleenluokiteltu erään materiaalit ja palvelut. Uudelleenluokittelun johdosta 192 tuhatta euroa siirrettiin erästä rahoituskulut ja 21 tuhatta euroa erästä rahoitustuotot. Siirron nettovaikutus erään materiaalit ja palvelut oli 171 tuhatta euroa tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

2. k) FAS-tilinpäätöksessä vähemmistöosuudet esitetään konsernituloslaskelmassa omalla rivillään tilikauden voittoa tai tappiota edeltävänä eränä. IFRS-tilinpäätöksessä määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta sisältyy konsernin tilikauden tulokseen, ja tilikauden tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään erikseen. Uudelleenluokittelun johdosta siirrettiin tuloslaskelman vähemmistöosuudet -riviltä tilikauden tulokseen -109 tuhatta euroa tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2019 ja 340 tuhatta euroa tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

2. l) FAS-tilinpäätöksessä ei esitetä laajan tuloslaskelman eriä. IFRS-tilinpäätöksessä muuntoerojen muutos esitetään muissa laajan tuloksen erissä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi. Uudelleenluokittelun johdosta siirrettiin 4 tuhatta euroa tuloslaskelman muiden laajan tuloksen eriin, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi, tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2019 ja -367 tuhatta euroa tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

3. Konsernitilinpäätöksen rakenteen muutokset

Enersense omistaa Empower SIA:sta (Empower SIA) 49% 31.12.2020. FAS-tilinpäätöksessä yhtiö on käsitelty osakkuusyhtiönä ja yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. IFRS-tilinpäätöksessä Empower SIA käsitellään tytäryrityksenä, mistä erotellaan 51% mukainen osuus määräysvallattomille omistajille. Enersensellä katsotaan olevan kontrolli Empower SIA:sta osakassopimuksen sisältävän osto-option perusteella, joka on koska vaan käytettävissä. Empower ja sen mukana Empower SIA hankittiin 31.7.2020, joten esittämistapaa koskeva muutos ei vaikuttanut Enersensen vertailukauden lukuihin. Empower ja sen mukana

Empower SIA on yhdistelty Enersenseen hankintahetkestä lähtien.

Empower SIA:n yhdistely vaikutti seuraavasti tuloslaskelmaan 31.12.2020 päättyneellä tilikaudella:

EUR tuhatta	Empower SIA:n vaikutus
Liikevaihto	4 118
Liiketoiminnan muut tuotot	390
Materiaalit ja palvelut	-675
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-2 716
Poistot ja arvonalentumiset	-384
Liiketoiminnan muut kulut	-31
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksesta	-335
Rahoitustuotot	25
Rahoituskulut	-1
Tuloverot	-85
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden voitosta	-326
Tilikauden voitto (tappio)	-21

Empower SIA:n yhdistely vaikutti seuraavasti taseeseen 31.12.2020:

EUR tuhatta	Empower SIA:n vaikutus
VARAT	
Liikearvo	97
Muut aineettomat hyödykkeet	13
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 530
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	-1 436
Myynti- ja muut saamiset	28
Vaihto-omaisuus	321
Myyntisaamiset	1 524
Muut saamiset	1 248
Rahavarat	464
VARAT YHTEENSÄ	3 788
OMA PÄÄOMA JA VELAT	
Kertyneet voittovarot	87
Tilikauden voitto (tappio)	-21
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	66
Määräysvallattomien omistajien osuudet	1 564
Oma pääoma yhteensä	1 630

EUR tuhatta	Empower SIA:n vaikutus
Velat	
Lainat (pitkäaikaiset)	82
Lainat (lyhytaikaiset)	125
Saadut ennakot	14
Ostovelat	401
Muut velat	1 536
Velat yhteensä	2 158
OMA PÄÄOMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	
	3 788

Enersense omistaa 60% Empower 4Wind OÜ:sta. FAS-tilinpäätöksessä yhtiö on käsitelty tytäryhtiönä ja yhdistelty rivi riviltä konsernin lukuihin erottaen 40% osuuden määräysvallattomalle omistajalle. IFRS-tilinpäätöksessä Empower 4Wind OÜ käsitellään yhteisyrityksenä. Järjestely perustuu sopimukseen ja kaikki merkitykselliset toiminnot vaativat yksimielisen päätöksen osakkeenomistajilta. Järjestely antaa oikeuden Empower 4Wind OÜ:n nettovaroihin ja se yhdistellään IFRS-konserniin pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Tytäryhtiökäsittelyssä rivi riviltä yhdistellyt erät peruutetaan ajalta 1.8.-31.12.2020. Empower ja sen mukana Empower 4Wind OÜ hankittiin 31.7.2020, joten esittämistapaa koskeva muutos ei vaikuta Enersensen vertailukauden lukuihin. Empower on yhdistelty konserniin hankintahetkestä lähtien.

Empower 4Wind OÜ:n käsittely yhteisyrityksenä vaikutti seuraavasti tuloslaskelmaan 31.12.2020 päättyneellä tilikaudella:

EUR tuhatta	Empower 4Wind OÜ:n vaikutus
Liikevaihto	
Liiketoiminnan muut tuotot	11
Materiaalit ja palvelut	474
Työsuhde-etuksista aiheutuvat kulut	376
Poistot ja arvonalentumiset	18
Liiketoiminnan muut kulut	146
Osuus pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävien sijoitusten tuloksesta	53
Rahoitustuotot	-103
Rahoituskulut	103
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden voitosta	35
Tilikauden voitto (tappio)	0

Empower 4Wind OÜ:n käsittely yhteisyrityksenä vaikutti seuraavasti taseeseen 31.12.2020:

EUR tuhatta	Empower 4Wind OÜ:n vaikutus
VARAT	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-52
Pääomaosuusmenetelmällä käsiteltävät sijoitukset	752
Vaihto-omaisuus	-375
Myyntisaamiset	-384
Muut saamiset	-152
Rahavarat	-574
VARAT YHTEENSÄ	-784
OMA PÄÄOMA JA VELAT	
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-501
Oma pääoma yhteensä	-501
Ostovelat	-84
Muut velat	-199
Velat yhteensä	-283
OMA PÄÄOMA JA VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-784

4. Yrityskaupat ja liikearvo

Enersense International Oyj on käyttänyt IFRS 1 -standardin sallimaa helpotusta eikä ole soveltanut IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia ennen IFRS-raportointiin siirtymistä tapahtuneisiin yrityskauppoihin. Näin ollen FAS:n mukaisen avaavan taseen 1.1.2019 liikearvo siirrettiin IFRS-taseeseen 1.1.2019. IFRS:n mukaan liikearvosta ei tehdä poistoja, mutta sitä testataan arvonalentumisen varalta vähintään kerran vuodessa. IFRS 3 -standardia sovelletaan kaikkiin 1.1.2019 tai sen jälkeen toteutuneisiin liiketoimintojen yhdistämissiin. Enersense osti Empower Oyj:n koko osakekannan 31.7.2020.

Oheisessa taulukossa on esitetty IFRS-oikaisut, jotka on tehty liikearvoon taseessa 31.12.2020, 31.12.2019 ja 1.1.2019:

EUR tuhatta	Viittaus	31.12.2020	31.12.2019	1.1.2019
Liikearvo (FAS)		31 341	3 382	4 244
FAS-korjaukset:				
Määräysvallattomien omistajien osuuden ostaminen	1b)	428	-	-
IFRS-oikaisut:				
Liikearvopoistojen peruutus	i)	4 521	862	-
Määräysvallattomien omistajien osuuden ostaminen	ii)	-428	-	-
Laskentaperiaateoikaisut hankinnan kohteeseen	iii)	2 206	-	-
Käyvän arvon oikaisut aineettomiin hyödykkeisiin	iii)	-10 768	-	-
Käyvän arvon oikaisu vaihto-omaisuuteen	iii)	-46	-	-
Käyvän arvon oikaisuihin liittyvät laskennalliset verot	iii)	125	-	-
Aktivoidut transaktiomenot	iii)	-1 003	-	-
Liikearvo (IFRS)		26 376	4 244	4 244

i) Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvästä liikearvosta ei IFRS-standardeja sovellettaessa tehdä poistoja, vaan se testataan arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina, kun esiintyy viitteitä siitä, että arvo saattaa olla alentunut. IFRS-standardeja sovellettaessa ei kirjata liiketoimintojen yhdistämisestä syntyvää konsernireserviä, vaan se kirjataan suoraan tulosvaikutteisesti.

FAS-tilinpäätöksessä tuloslaskelmaan 1.1.-31.12.2019 kirjattu liikearvopoisto sekä konsernireservin vähennys, yhteensä 882 tuhatta euroa peruutettiin IFRS-oikaisuna tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2019. Lisäksi oikaistiin Väräämön lisäkauppahintamuutos 23 tuhatta euroa liikearvosta liiketoiminnan muihin kuluihin. Taseessa 31.12.2019 nämä oikaisut lisäsivät liikearvoa 862 tuhatta euroa ja pienensivät konsernireserviä 14 tuhatta euroa. Taseessa 1.1.2019 oikaistiin konsernireservi 17 tuhatta euroa kertyneisiin voittovaroihin.

FAS-tilinpäätöksessä tuloslaskelmaan 1.1.-31.12.2020 kirjattu liikearvopoisto sekä konsernireservin vähennys, yhteensä 3 656 tuhatta euroa peruutettiin IFRS-oikaisuna tuloslas-

kelmassa 1.1.-31.12.2020. Taseessa poistojen peruuttaminen lisäsi liikearvon määrää 4 521 tuhatta euroa ja pienensi konsernireservin määrää 11 tuhatta euroa 31.12.2020.

ii) Enersense Painting Oy:n määräysvallattomien omistajien osuuden hankinnasta FAS:n mukaisesti syntynyt liikearvon lisäys 428 tuhatta euroa oikaistiin kertyneisiin voittovaroihin 31.12.2020. IFRS:ssä omistusosuuksien lisäykset tytäryhtiöstä käsitellään oman pääoman sisällä.

iii) Empower Oy:n hankinta:

Empower Oy:n koko osakekannan hankinnassa ostetut nettovarot oikaistiin hankintahetkellä 31.7.2020 vastaamaan Enersensen laskentaperiaatteita. Tällä oli yhteensä 2 206 tuhannen euron vaikutus liikearvoon. Tämä jakaantui seuraavasti:

- Aktivoitujen tuotekehitysmenojen 1 809 tuhatta euroa kirjaaminen pois taseesta kasvatti liikearvoa vastaavasti. Aktivoidut kulut liittyivät projekteihin, joita ei aiota saattaa loppuun. Näiden tuotekehitysmenojen oikai-

semisellä oli 188 tuhannen euron positiivinen vaikutus tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020 lähinnä pienempien poistojen johdosta.

- IFRS:n mukaisen luottotappiovarauksen kirjaaminen kasvatti liikearvoa 14 tuhatta euroa
- Määräysvallattoman omistajan osuuden ostovelvollisuuteen liittyvä rahoitusvelka lisäsi liikearvoa 367 tuhatta euroa.
- Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyen kirjattu nettovelka lisäsi liikearvoa 385 tuhatta euroa.
- Siirtovelkoihin tehty oikaisu kasvatti liikearvoa 135 tuhatta euroa. Tällä oli 135 tuhannen euron vaikutus tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.
- Laskentaperiaateoikaisujen verovaikutus pienensi liikearvoa 416 tuhatta euroa.
- Empower SIA:n yhdisteleminen tytäryhtiönä vähentää liikearvoa 87 tuhatta euroa.

Käyvän arvon oikaisut aineettomiin hyödykkeisiin muodostuvat Empower Oyj hankinnan yhteydessä kirjatusta asiakassuhteiden ja tilauskannan käyvän arvon kohdistuksista. Oikaisu pienensi liikearvoa 10 768 tuhatta euroa. Asiakassuhteista tehdään poistot 10 vuodessa, ja tilauskantaa poistetaan vuoden kuluessa. Asiakassuhteista sekä tilauskannasta kirjattiin IFRS-oikaisuna poistoja 959 tuhatta euroa tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020.

Empower Oyj:n vaihto-omaisuuteen tehtiin hankintahetkellä 46 tuhannen euron oikaisu mikä pienensi liikearvoa. Vaihto-omaisuuden käyvän arvon oikaisu kirjataan vaihto-omaisuuden kiertoajan perusteella ja on kirjattu kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan 1.1.-31.12.2020 valmiiden ja keskenäisten tuotteiden varastojen muutokseen.

Käyvän arvon oikaisuihin liittyen kirjattiin hankinta hetkellä laskennallista verovelkaa 1 525 tuhatta euroa. Lisäksi hankintahetkellä kirjattiin vahvistetuista tappioista 1 400 tuhatta euroa laskennallista verosaamista. Yhteensä näillä verokirjauksilla oli 125 tuhatta euroa liikearvoa kasvattava vaikutus taseessa 31.12.2020. Empower Oyj:n hankinnan laskennalliset verot on määritetty Suomessa voimassa olevalla yhteisöverokannalla 20,0.

Yritysjärjestelyn yhteydessä toteutettiin osakeanti. Empowerin hankintaan sekä uusien osakkeiden liikkeeseen laskuun liittyvät transaktiomenot 1 003 tuhatta euroa on kirjattu FAS-tilinpäätöksessä osaksi liikearvoa. IFRS-tilinpäätöksessä hankintaan liittyvän oman pääoman ehtoisen rahoituksen kulut 679 tuhatta euroa on oikaistu pienentämään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoa. Empower Oyj:n hankintaan liittyvien transaktiomenojen osuus 324 tuhatta euroa kirjattiin liiketoiminnan muihin kuluihin 1.1.-31.12.2020 tuloslaskelmassa.

5. Muutokset määräysvallattomien omistajien osuudessa

Enersense Painting Oy:n määräysvallattomien omistajien osuuden hankinnasta FAS:n mukaisesti syntynyt liikearvon lisäys 428 tuhatta euroa oikaistiin kertyneisiin voittovaroihin 31.12.2020. IFRS:ssä omistusosuuksien lisäykset tytäryhtiöstä käsitellään oman pääoman sisällä.

6. Vuokrasopimukset

Enersense on kirjannut FAS-tilinpäätöksessään vuokrasopimuksista johtuvat menot kuluksi tasaeleinä vuokra-ajalle jaksotettuna ja esittänyt vuokrasopimukseen perustuvat vastuut taseen ulkopuolisina vastuina. IFRS-tilinpäätöksessään Enersense kirjaa muista kuin lyhytaikaisista vuokrasopimuksista tai arvoltaan vähäisiä kohdeomaisuuseriä koskevista sopimuksista IFRS 16 -standardin mukaisesti käyttöoikeusomaisuuserän ja vuokrasopimusvelan. Tuloslaskelmaan kirjataan kuluksi käyttöoikeusomaisuuserän poistot ja vuokrasopimusvelan korkokulut.

Enersense kirjasi IFRS-oikaisuna avaavaan taseeseen 1.1.2019 käyttöoikeusomaisuuserän lisäyksen 1 829 tuhatta euroa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä siihen liittyvän pitkäaikaisen vuokrasopimusvelan 1 092 tuhatta euroa ja lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan 737 tuhatta euroa.

Taseeseen 31.12.2019 Enersense kirjasi IFRS-oikaisuna 2 061 tuhatta euroa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä vuokrasopimusvelan 1 051 tuhatta euroa pitkäaikaisiin vuokrasopimusvelkoihin ja vuokrasopimusvelan 1 014 tuhatta euroa lyhytaikaisiin vuokrasopimusvelkoihin. Taseeseen 31.12.2020 Enersense kirjasi IFRS-oikaisuna 8 944

tuhatta euroa aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä vuokrasopimusvelan 5 517 tuhatta euroa pitkäaikaisiin lainoihin ja 3 473 tuhatta euroa lyhytaikaisiin vuokrasopimusvelkoihin.

Tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2019 IFRS-oikaisuna poistokulua lisättiin 741 tuhatta euroa, liiketoiminnan muita kuluja vähennettiin 777 tuhatta euroa ja rahoituskuluja lisättiin 40 tuhatta euroa. Tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020 IFRS-oikaisuna poistokulua lisättiin 2 082 tuhatta euroa, liiketoiminnan muita kuluja vähennettiin 2 191 tuhatta euroa ja rahoituskuluja lisättiin 151 tuhatta euroa.

7. Rahoitus

7. a) Enersense on alkanut soveltaa IFRS-standardien mukaisesti odotettujen luottotappioiden mallia, jonka seurauksena luottotappiot kirjataan aikaisemmin kuin FAS:n mukaisesti. Tämän IFRS-oikaisun johdosta myyntisaamisista vähennettiin 153 tuhatta euroa avaavassa taseessa 1.1.2019, 112 tuhatta euroa taseessa 31.12.2019 ja 126 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020. Tuloslaskelmassa kirjattiin 41 tuhatta euroa vähentämään liiketoiminnan muita kuluja tilikaudella 1.1.-31.12.2019 ja 1 tuhatta euroa lisäämään liiketoiminnan muita kuluja tilikaudella 1.1.-31.12.2020.

7. b) Enersense on kirjannut alaskirjauksia IFRS-oikaisuna pitkäaikaisten varojen laina- ja myynti- ja muiden saamisten sekä lyhytaikaisten varojen myyntisaamisten ja muiden saamisten eriin. IFRS-oikaisun johdosta pitkäaikaisia lainasaamisista vähennettiin 64 tuhatta euroa, pitkäaikaisia myynti- ja muita saamisista 6 tuhatta euroa ja lyhytaikaisia myyntisaamisista 314 tuhatta euroa avaavassa taseessa 1.1.2019. Pitkäaikaisia lainasaamisista vähennettiin 90 tuhatta euroa, pitkäaikaisia myynti- ja muita saamisista 237 tuhatta euroa ja lyhytaikaisia myyntisaamisista 47 tuhatta euroa taseessa 31.12.2019. Pitkäaikaisia lainasaamisista vähennettiin 237 tuhatta euroa, pitkäaikaisia myynti- ja muita saamisista 30 tuhatta euroa, lyhytaikaisia myyntisaamisista 47 tuhatta euroa ja lyhytaikaisia muita saamisista 60 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020. Tuloslaskelmassa kirjattiin 9 tuhatta euroa vähentämään liiketoiminnan muita kuluja tilikaudella 1.1.-31.12.2019.

7. c) Enersense on kirjannut Empowerin hankinnasta tulleen tytäryhtiön määräysvallattoman omistajan osakkeiden ostovelvollisuuteen liittyvän velan lyhytaikaisiin muihin velkoihin. IFRS-oikaisun johdosta lyhytaikaisia muita velkoja lisättiin 327 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020. Tuloslaskelmassa kirjattiin 40 tuhatta euroa lisäämään liiketoiminnan muita tuottoja veloitteen muutoksesta tilikaudelle 1.1.-31.12.2020.

8. Muut oikaisut

8. a) Enersense on soveltanut FAS:ssa menojäännöspoistomenetelmää aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. IFRS-tilinpäätöksessä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sovelletaan tasapoistomenetelmää. Enersense kirjasi IFRS-oikaisuna 20 tuhatta euroa aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden lisäyksenä avaavaan taseeseen 1.1.2019. Enersense kirjasi IFRS-oikaisuna 7 tuhatta euroa lisäyksenä taseeseen 31.12.2019 ja 68 tuhatta euroa vähennyksenä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin taseeseen 31.12.2020.

Tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2019 IFRS-oikaisuna poistokulua lisättiin 13 tuhatta euroa ja tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020 poistokulua lisättiin 76 tuhatta euroa.

8. b) Enersense on esittänyt osakeantikulut FAS:n mukaan lisäämässä liikearvoa. IFRS-standardien mukaisesti uusien osakkeiden liikkeeseen laskeamiseen liittyvät kulut esitetään oman pääoman vähennyksenä. IFRS-oikaisuna Enersense kirjasi liikearvon ja sijoitetun vapaan oman pääoman vähennyksenä 679 tuhatta euroa taseeseen 31.12.2020.

8. c) FAS:n mukaisessa tilinpäätöksessä ei esitä etuus pohjaisia velvoitteita. IFRS:n mukaan etuus pohjaisista velvoitteista kirjataan taseeseen veloitteet velat ja varat, tuloslaskelmaan työsuoritukseen perustuva meno ja korkokulu ja laajan tuloksen muihin eriin vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot. Enersense kirjasi IFRS-oikaisuna työsuhde-etuuksista johtuviin velvoitteisiin 435 tuhatta euroa ja kertyneisiin voittovaroihin 350 tuhatta euroa taseeseen 31.12.2020.

Tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020 IFRS-oikaisuna työsuhde-etuuksista aiheutuvia kuluja vähennettiin

4 tuhatta euroa ja korkokuluja lisättiin 1 tuhatta euroa. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin 42 tuhatta euroa verovaikutuksella oikaistuna.

8. d) IFRS:n mukaan julkiset avustukset kirjataan siihen määrän kuin on kohtuullisen varmaa, että avustuksen ehdot täytetään ja avustus tullaan saamaan. IFRS-oikaisuna Enersense kirjasi muiden saamisten lisäyksenä 30 tuhatta euroa taseeseen 31.12.2020. Tuloslaskelmassa 1.1.-31.12.2020 liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattiin 30 tuhatta euroa.

8. e) Enersense on soveltanut IFRS-siirtymässä IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardin helpotusta ja olettaa muuntoerot nollan suureisiksi IFRS-standardeihin siirtymispäivänä. IFRS-oikaisuna Enersense siirtää muuntoeroista 4 tuhatta euroa kertyneisiin voittovaroihin.

9. Laskennalliset verosaamiset, laskennalliset verovelat ja kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset

Enersense on kirjannut verovaikutuksen IFRS-tuloslaskelmaan ja -taseeseen edellä esitetyistä IFRS-oikaisuksista käyttäen Suomessa voimassa olevaa yhteisöverokantaa 20,0 % niiltä osin kuin verovaikutus tulee huomioida. IFRS-oikaisuna laskennallisiin verosaamisiin kirjattiin 109 tuhatta euroa avaavassa taseessa 1.1.2019, 100 tuhatta euroa taseessa 31.12.2019 ja 1 931 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020. Laskennallisiin verovelkoihin kirjattiin IFRS- oikaisuna 6 tuhatta euroa avaavassa taseessa 1.1.2019, 17 tuhatta euroa taseessa 31.12.2019 ja 1 575 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020. IFRS-oikaisuna kirjattiin kuluksi 21 tuhatta euroa tuloslaskelmaan 1.1.-31.12.2019 ja 28 tuhatta euroa tuloslaskelmaan 1.1.-31.12.2020.

IFRS:n mukaan laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan standardin vaatimusten toteutuessa. IFRS-oikaisuna Enersense kirjasi 6 tuhatta euroa vähentämään laskennallisia verovelkoja ja -saamia avaavassa taseessa 1.1.2019, 17 tuhatta euroa taseessa 31.12.2019 ja 1 964 tuhatta euroa taseessa 31.12.2020.

29. Uudet standardit

Arvio uusien standardien ja tulkintojen vaikutuksesta konsernitilinpäätökseen tulevaisuudessa

Enersense ei ole ottanut käyttöön seuraavia uusia standardeja ja muutoksia, jotka on julkaistu, mutta eivät vielä ole voimassa. Enersense ei odota näillä standardeilla ja muutoksilla olevan merkittävää vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

- IFRS 17 Vakuutus sopimukset
- Muutokset standardeihin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostaminen, IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot, IFRS 4 Vakuutus sopimukset ja IFRS 16 Vuokrasopimukset – Toinen vaihe: Korkokantojen vertailuarvojen (IBOR) uudistus ja sen vaikutukset tilinpäätösraportointiin
- Muutokset IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen: Velkojen luokittelu lyhyt- tai pitkäaikaisiin eriin
- Muutokset IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet: Ennen käyttöönottoa saadut tuotot
- Muutokset IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen: Viittaus Taloudellisen raportoinnin käsitteelliseen viitekehykseen
- Muutokset IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat: Tappiolliset sopimukset - Sopimuksen mukaisen veloitteen täyttämiseen tarvittavat menot
- Vuosittaiset parannukset IFRS standardeihin 2018-2020

30. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Suunnattu anti

Enersense International Oyj tiedotti 25.2.2021, että mahdollisen Nasdaq Helsingin pörssilistalle siirtymisen yhteydessä yhtiö toteuttaa tarvittaessa mahdollisia pääomamarkkinatoimenpiteitä. Yhtiön hallitus on 15.3.2021 päättänyt toteuttaa osakeannin (Osakeanti), jonka myötä 2 075 000 uutta osaketta suunnattiin Nidoco AB:lle (Nidoco), joka on Virala Oy Ab:n täysin omistama tytäryhtiö. Nidoco on merkinnyt kaikki sille tarjotut yhtiön osakkeet ja hallitus on hyväksynyt merkinnät. Osakeannin myötä Enersense saa uuden merkittävän, pitkäjänteisen ja kokeneen osakkeenomistajan, jolla on

vahva osaaminen sekä halu ja kyky tukea Enersensen kasvutarinaa. Osakeanti tehdään 6.4.2020 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen antaman osakeantivaltuutuksen nojalla. Yhtiö käyttää Osakeannin varat strategiansa mukaisten kasvutavoitteiden tukemiseksi vahvistamalla tasettaan.

Osakeannin myötä yhtiö kerää noin 15,0 miljoonaa euron bruttovarat, ennen yhtiön maksettavaksi tulevia palkkioita ja kuluja. Yhtiön osakemäärä nousee 2 075 000 osakkeella 11 622 729 osakkeeseen. Osakeannissa tarjotut osakkeet vastaavat noin 21,7 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista ennen antia ja noin 17,9 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista osakeannin jälkeen. Osakekohmainen merkintähinta on 7,23 euroa, joka on noin 5,5 prosenttia alempi kuin yhtiön osakkeen kaupankäyntimäärillä painotettu keskipurssi Osakeantia edeltävältä ja tilinpäätöstiedotteen julkaisun jälkeiseltä ajalta (26.2.-12.3.2021), sekä noin 11,8 prosenttia alempi kuin osakkeen päätöskurssi Osakeantia edeltävänä kaupankäyntipäivänä 12.3.2021. Merkintähinta on suoritettu osakeannin ehtojen mukaisena maksuaikana 15.3.2021 ja se kirjataan kokonaisuudessaan yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Enersensen suurin osakkeenomistaja MBÅ Invest Oy ja Nidoco ovat järjestelyn yhteydessä sopineet, että he tulevat yhdessä ehdottamaan myöhemmän ajankohtana erikseen koolle kutsuttavalle ylimääräiselle yhtiökokoukselle, että uudeksi hallituksen jäseneksi valitaan diplomi-insinööri Jaakko Eskola (s. 1958). Tämä ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 16.4.2021. Samalla Markku Kankaala valittiin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Jaakko Eskola on mm. tehnyt pitkän uran Wärtsilällä, ollen viimeksi Wärtsilä Oyj Abp:n toimitusjohtaja 2015–2021. Hän on myös Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman hallituksen varapuheenjohtaja, Neles Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan esityksestä ehdolla Neles Oyj:n hallituksen puheenjohtajaksi, Suominen Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunnan esityksestä ehdolla Suominen Oyj:n hallituksen puheenjohtajaksi, ehdolla Cargotec Oyj:n hallitukseen, sekä toiminut mm. Ahlström-Munksjö Oyj:n hallituksen puheenjohtajana. Lisäksi Jaakko Eskola toimii Nidoco AB:n senior industrial advisor -roolissa.

Empower SIA:n omistusosuuden muutos

Enersense International Oyj:n tytäryhtiö Empower Oyj on 1.3.2021 toteutetulla kaupalla hankkinut omistukseensa latvialaisen tytäryhtiönsä Empower SIA:n enemmistöosuuden.

Empower SIA on voimansiirtoverkkojen ja sähköasemien sekä tuulivoimapuistojen suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon erikoistunut yhtiö. Yhtiön liikevaihto vuonna 2020 oli noin 14,2 miljoonaa euroa (18,6 miljoonaa euroa vuonna 2019) ja tilikauden tulos vuonna 2020 noin 0,5 miljoonaa euroa (1,2 miljoonaa euroa vuonna 2019). Vuoden 2020 tiedot ovat tilintarkastamattomia.

Empower SIA työllistää noin 210 henkilöä.

Toteutetulla kaupalla Empower Oyj hankki yhteensä kymmenen (10) Empower SIA:n osaketta ja kasvattaa siten omistuksensa nykyisestä 49 prosentista 59 prosenttiin yhtiön osakekannasta.

Osakkeiden kauppahinta on 257 324 euroa ja sitä oikaistaan ylös- tai alaspäin Empower SIA:n tilikauden 2020 nettovarallisuuden perusteella yhtiön tilikauden 2020 tilinpäätöksen tultua vahvistetuksi. Kauppahinta maksetaan käteisellä sen jälkeen, kun osakkeiden omistajanvaihdos on rekisteröity kaupparekisteriin Latviassa.

Kaupassa myyjinä ovat Empower SIA:n toimivaan johtoon kuuluvat kaksi yksityishenkilöä, jotka jatkavat yhtiön palveluksessa ja Empower SIA:n vähemmistöomistajina 41 prosentin omistusosuudella.

Uusi rahoituskokonaisuus

Enersense International Oyj sai päätökseen neuvottelut toimintansa rahoituksesta 4.5.2021 (Uusi Rahoitus). Enersensen uusi rahoituskokonaisuus koostuu kahdesta senior-lainasta sekä useasta pankkitakaus- ja laskurahoituslimiitistä. Rahoitusta käytetään toiminnan kehittämiseen sekä käytöpääoman hallintaan. Osana Uutta Rahoitusta sovitut senior-lainat sekä pankkitakaukset ovat Enersensen käytettävissä, kunhan näiden nostamiselle asetetut tavanomaiset edellytykset ovat täyttyneet.

Enersense on neuvotellut 12,7 miljoonan euron lyhytaikaisten rahoituslimiittien tilalle Uutta Rahoitusta kahdelta rahoittajalta. Senior-lainojen yhteissumma on 12 miljoonaa euroa. Molemmat lainat ovat määrältään 6 miljoonaa euroa ja ne erääntyvät vuonna 2026.

Lisäksi Enersense on neuvotellut vanhojen 16,9 miljoonan euron pankkitakausten maturiteettia pidemmäksi sekä neuvotellut uusia takauslimiittejä 20 miljoonalla eurolla. Enersensellä on jatkossa käytössään yhteissummaltaan 36,9 miljoonan euron takauslimiitit.

Enersensellä on myös jatkossa käytössään yhteissummaltaan 41,5 miljoonan euron laskurahoituslimiitit, joista uusien limiittien kokonaissumma on yhteensä 27 miljoonaa euroa.

Yhtiön rahoittajien, Enersensen ja Empower Oyj:n välinen, 4.5.2021 allekirjoitettu rahoituksen erityisehtosopimus sisältää uusia kovenantteja sekä rajoituksia osingonjaolle siinä tapauksessa, että sen alaisten rahoitussopimusten ehtoja on rikottu, osingonjako johtaa ehtojen rikkoontumiseen tai osingonjako voisi vaarantaa rahoituksen takaisinmaksun.

Värväämö Oy:n myynti

Enersense International Oyj on 6.5.2021 solmitulla kauppakirjalla sopinut rakentamisen henkilöstöpalveluita tarjoavan tytäryhtiönsä Värväämö Oy:n koko osakekannan myynnistä Citywork Oy:lle. Celebris-konserniin kuuluva Citywork on koko Suomessa toimiva henkilöstöpalvelualan yritys, joka on perustettu vuonna 2006.

Kauppan voimaantulo edellyttää kauppakirjassa sovittujen ostajan rahoittajan suostumukseen liittyvien ehtojen toteutumista. Kaupan täytäntöönpanon arvioidaan tapahtuvan kesäkuun 2021 lopussa.

Kauppahinta koko osakekannasta on vähintään 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa ja se muodostuu 500 000 euron peruskauppahinnasta, jota tarkistetaan kauppakirjan ehtojen mukaisesti sekä lisäkauppahinnasta, joka on sidottu Cityworkin rakentamisen tuki- ja henkilöstöpalveluiden liiketoiminnan käyttökatteseen vuosina 2022 ja 2023. Kauppahinnan enimmäismäärän saavuttamiseen vaikuttaa lisäksi Cityworkin rakentamisen tuki- ja henkilöstöpalveluiden liiketoiminnan ja Värväämön liikevaihto tilikaudella 2021.

Kauppahinta maksetaan käteisellä. Toteutessaan kaupalla ei ole vaikutusta Enersensen taloudelliseen ohjeistukseen eikä keskipitkän aikavälin taloudellisiin tavoitteisiin.

Värväämö Oy:n palveluksessa työskentelee noin 380 työntekijää. Värväämö on erikoistunut rakennusalan työvoimavälitykseen, ja sen liikevaihto vuonna 2020 oli 13,1 miljoonaa euroa (16,5 miljoonaa euroa vuonna 2019). Yhtiön käyttökate vuonna 2020 oli noin -0,5 miljoonaa euroa (0,05 miljoonaa euroa vuonna 2019) ja tase vuonna 2020 noin 2,2 miljoonaa euroa (2,1 miljoonaa euroa vuonna 2019).

Enersense ei luovu kokonaan henkilöstövuokrauksesta, vaan yhtiöön jää yhä alan osaamista ja kykyä resurssien sisäiseen skaalaamiseen.

31. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 10.päivänä kesäkuuta 2021

DocuSigned by:

3857CB87A296460...

Jussi Holopainen
Toimitusjohtaja

DocuSigned by:

86CBD83FDE24451...

Jaakko Eskola
Hallituksen puheenjohtaja

DocuSigned by:

164B3661304548B...

Markku Kankaala
Hallituksen jäsen

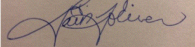
DocuSigned by:

5EF9A0B5793E442...

Sari Helander
Hallituksen jäsen

DocuSigned by:

162639CBA163495...

Päivi Jokinen
Hallituksen jäsen

DocuSigned by:

8219758E791C442...

Herkko Plit
Hallituksen jäsen

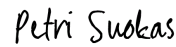
DocuSigned by:

EAA613AFE3ED4BB...

Sirpa-Helena Sormunen
Hallituksen jäsen

DocuSigned by:

CF795B8F2B904BE...

Petri Suokas
Hallituksen jäsen